

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónap 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónap 2 k. 40 l.

HIRDETÉSEK:
4-betűs petty sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.
Nyitóléc petty sora 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1911.

FŐSZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF

Péntek, augusztus 25.

Mai számunk főbb közleményei:

- Önmagával vitázik az ellenzék.
- A legtöbb adót fizető.
- Kossuth és a választói jog.
- Az ellopott Mona Liza.
- Sajtószabadság — törvénybe iktatva.
- Eltűnt háromszáz ezer koronás vagyon.
- Elhagyott gyermekek.
- A hanyag gázgyár.
- A szepesszombati vasuti katasztrófa.
- Mennyi adót fizetünk?
- Tarkaságok.

Elfelejtett jubileum.

Harmincesztendősi nemzetiségi program.
Arad, augusztus 24.

Az 1881. évben állapította meg a nagyszabeni román nemzetiségi konferencia a magyarországi román nemzetiségi párt programját. Azt a programot, amelyben benne van *Erdély politikai különválasztása*, benne van — hogy aktuálisat mondjunk — az általános választói jog követelése is. Ez utóbbi a következő tördással: „*vagy legalább minden, egyenes-adót fizető állampolgárnak szavazattal való felruházása.*” Harminc éves ez a program s az ez idő szerinti viselője, a román nemzetiségi párt elfelejtette megünnepelni. Mert a születésnapja ennek a programnak jó negyedéve elmúlt: 1881. május 12 től 13-ig öntötték formába ezt a programot, a melyet a mai román nemzetiségi képviselők is magukénak vallanak. Mégis

— panaszkolta föl a párt napilapja — a jubileumot elfelejtették, s nem is akarják megünnepelni.

Ez tragikum a programnak, de tragikum a pártnak, amely több születés és többszöri újjáélesztés ellenére se bizonyult életképesnek. A program nem tudott érvényesülni, de más politikai programok még harminc évvel ho szabb idő után se vergődtek valósággá. De értéktelenné vált ez a program, mert magában a nemzetiségi pártban se tudott egységes tömeg köréje jegecesedni.

A román nemzetiségi párt története e programon túl: a belső ellentétek örökös háborúja. Volt idő, amikor egyes nemzetiségi csoportok köré csoportosultak az ellentétek. Arad és Nagyszabon nézett egymással farkasszeműt, míg végül az irányító szerepet a szász fővárostól Arad vette át. Még azután is tartott a harc az aktivisták és a passzivisták között; gyakori volt a háboru az erdélyi és a bánáti románok között, míg végül, most, az aradi román politikusok is kettészakadtak s a Tribuna meg a Románul ujságásbjain vivják egymással végevárhatatlan és gyakran személyes izü polémiájukat.

Pedig a program, a harminc esztendősi program ugyanegy. Némi tojástáncolás történt ugyan néha körülötte. Egyszer alkalomszerűnek találták, hogy Erdély autonómiáját kiejtsék a pontok közül, utóbb azonban

mégis ragaszkodtak hozzá. A választójogért való küzdés is ma már más szöveg alapján történik, mint a hogy a nemzetiségi program harminc év előtt megállapította. De a program mégis egy. A torzsalkodás, az örökös ellentét tehát arra mutat, hogy a nemzetiségi párt harca nem annyira az elveknek és a programnak harca, hanem egyének és csoportok érvényesülési törekvése.

Erre mutat, hogy a nemzetiségi pártban nem a régi, nagytekintélyű, súlyos nevű politikusok irányítanak, hanem mindig az újak és az újabbak keresnek helyet a szereplés padjain. Az ifjabbak harca természetesen mindig azzal a jelszóval tör előre, hogy az öregek „nem elég radikális” nemzetiségi pártiak, — s ugyanezzel a jelszóval dönti le a még újabb az öreggő, vagy legalább is szürkévő lett radikálist.

Es ebben a személyi harcban, (amely állandóan tart, csak az elhelyezkedés, a szereplők, a színek szoktak változni) nemcsak a program maradt elhanyagoltnak, de maguknak a román nemzetiségűeknek érdekei is. Az idő pedig ez alatt a harminc év alatt más tapasztalatot is érlelt meg; azok a románok, akik nem nemzetiségi program alapján, hanem miat valamely magyar párt tagjai mentek a parlamentbe, sokkal többet használták a velük egy nyelvű és nemzetiségűeknek, egyházi, gazdasági, sőt

Klára első bálja.

Írta: Herczeg Ferenc.

Az igénytelen kis történet, melyet elmondani fogok, Klára első báljáról szól. Nem nagyon jókedvű história, de megvan az az érdeme, hogy nem is túlságosan hosszú.

Az első bál a leány életében körülbelül olyan fontosságu, mint az érettségi vizsga a fiú életében. Következéseiben olykor kihat egy egész emberi életre. A diadal, melyet első bálján aratott a nő, a szelid lemondás mosolyával ott lebeg még a későbbi nagymama arcán. A balsiker, mellyel első bálózása járt, ott rágódik még a későbbi aggszüz szívében.

A hősnőm neve Klára. A sorsnak láthatólag kifogása volt az ellen, hogy Klára bálba menjen, mert mikor tizenhét esztendőse lett, elvesztette édesanyját. Alig hogy letette a pyaszt, meghalt az édesanyja is. Ekkor, mint afféle megféré természetű, házias nevelésű és vagyontalan leány, egyik nagynénikéje házába került.

A jó nénike mindvégig meg volt róla győződve, hogy Isten és emberek előtt nagy érdemet szerzett azzal, hogy magához fogadta az apátlan-anyátlan árvát, a valóságban azonban bőven nyert a kötésen, mert a néni beteges volt, Kláránál pedig hűségesebb és önfeláldozóbb ápolót drága pénzen se szerezhetett volna.

Ugy látszott most már, hogy a gonosz angyal, aki lángpallossal zárta el Klára előtt a

báli terem ajtaját, végleges győzelmet aratott, mert Klára ifju éveit a betegszobában töltötte, orvoságos üvegek, hőmérők és borogatások között osztrván meg gondjait.

Mikor a néni ke végül meghalt, végrendeletében jótékony célokra hagyta vagyonát, Kláráról pedig csak annyiban emlékezett meg, hogy megbizta az árvaságra jutott macskája gondozásával. Pénzt nem hagyott rá, mivel — a végrendelet szavai szerint — a pénz nem boldogít. Klára a macskával együtt egy másik rokonának házába költözött, ahol ugyancsak nagy szükség volt az ő hűségese, virrasztáshoz szokott szemére és puha, ápoló kezére. Idővel afféle türesemre és munkára termett, rokonszenves kis háziállat lett belőle, melynek élethivatása, hogy szenvedőket ápoljon, boldogtalankat vigasztaljon, rakoncátlan gyermekeket fegyelmezzon és rossz eseléseket rendre szoktasson. Afféle jótékony vampir lett belőle, akinek nincs is önálló élete, hanem embertársainak örömeiből és bánatából szívja magába életének belső tartalmát.

Rokonai elismeréssel emlegették Klára aranyos jó szívet, amellyel azonban ráalkalmazták mindazokat a jó és rossz élceket, melyeket az emberiség a vénülő leányokra csinálni szokott. Klára maga is mosolygott ezeken az élceken. Egy nap meg azon vette észre magát, hogy mindenki, még a cselédség is, Klára néninek szólítja. Elérte negyvenedik esztendejét. Aggszüzé lett, anélkül, hogy vala-

mikor fiatal leány lett volna. Megvénült, anélkül, hogy élt volna.

Ekkor különös, valószínűtlen és szinte hihetetlen dolog történt. Alig merem kimondani. Klára néni férjhez ment.

Volt a távoli atyafiságban egy Arady nevű tábornok. Özvegy ember volt és egy Lala nevű leányzó apja. Hogy minő névre keresztelték Lala öngagságát annakidején, azt senki sem tudja, magam sem tudom. Történetem ugyanis már abban a korban játszik, mikor a keresztény női nevek viselése végleg divatját multa már. A vitéz generális, amióta Lala kikerült a nevelőintézetből, megpróbálkozott már mindenféle anyahelyettesekkel, gardedámokkal és társalkodónokkal. Lala azonban, aki mindenképen egyéniség volt, egyikkel sem tudott megférni. A leányát nem igen csaphatta el az apa, így tehát rövidesen föl kellett mondania az anyahelyetteseknek, gardedámoknak és társalkodónoknak.

Arady uram végül nagyon meguntta már az örökös személycserét a házban és a lapangó krízis végleges és gyökeres megoldására határozta el magát. Olyan anyahelyetteset akar adni Lalának, akinek egyáltalában nem lehet többet fölmondani. Fölkereste Klára nénit és kurtán megkérte a kezét.

A néni persze a szeme közé nevetett. De el is vörösödött a szelid méregtől, mert azt hitte, hogy Arady bolonddá akarja tenni. A generális azonban keményfejű ember volt és szívósan ragaszkodott elhatározásához. Ha Klára

nyelvi téren is, mint azok, a kik a nemzetiségi párt időközönként felbukkanó, hangos hajóján eveztek a politikai vizeken.

Ha semmi egyéb: a nemzetiségi pártnak mai zavara mutatja ennek a programnak, e program alapján való szervezkedésnek értékét. Az obstrukció, mint a mely állítólag az általános választójogért is folyik, várja a nemzetiségi párt támogatását, amelynek, amint említettük, ő programjában benn van az általános választójog. A nemzetiségi párt tán megtenné, de a véderő-javaslatokról lévén szó, nem akarja ennek ellenzésével az osztrákok rokonszenvét, (amelyre nagy súlyt helyez) veszélyeztetni. Miután nem tudja, mit csináljon, a parlamenti harcoktól távol marad, s egészen a maga házi pörpatvarának él.

A valóság, a programnak ez a sorsa bizonyít legjobban Tisza István gróf igazsága mellett, amelyet a nemzetiségi kérdésben leszögezett, a nemzetiségi akkori cselekszenek észszerűen, belátón, a maguk és az ország javára, ha politikai képviselőségüket nem a külön nemzetiségi szervezkedésben, hanem valamely magyar politikai párt keretében keresik. Ez teremti meg a nemzetiségi békét; békét a magyar társadalommal és néppel és — talán — békét maguk között is.

A portugál köztársaság első elnöke. *Liszabonból* táviratozzák: A nemzetgyűlés ma Ariada volt minisztert 121 szavazattal a fiatal köztársaság első elnökévé választotta meg.

Rifát basa lemondott. *Konstantinápolyból* jelentik: Rifát basa külügyminiszter beadta lemondását. Rifát basát holnap párisi nagykövetté fogják kinevezni, hová már a jövő héten elutazik.

rát nagyon hívták egy házba, ahol szükség volt rá, akkor előbb-utóbb csak odament. A tábornok addig hívta és a házában oly nagy szükség volt rá, hogy Klára néni egy nap mégis csak odakerült, mint Lala mostohaanyja.

Hamarosan kitűnt, hogy a tábornok egészben véve igen bölesen cselekedett. Lala végre megtalálta Klára mama személyében azt a gardedámot, aki ellen még az ő kényes izlésének sem lehetett kifogása. Klára szó és ellenvetés nélkül megtett mindent, amit mostohaanyja tőle kívánt, így aztán szent volt közöttük a béke.

A télen történt, hogy Klára mamának bálba kellett kísérnie a leányát. Lala már akkor végigtáncolt egy-két farsangot. Vagyonos és csinos leány létere az ugynevezett ünnepeleányok sorába tartozott és ez meglátszott egész viselkedésén. Igen határozott és kissé blazirt modora volt, öltözködésében több kevesebb sikerrel törekedett az eredetiségre és — mint mondani szokás — kitűnően tudott beszélni a fiatal urak nyelvén.

Lala tudta, hogy Klára sohasem volt még bálban és azért a nála már megszokott erélyvel maga vette kezébe az előkészületek vezetését.

— Klára mamának majd csináltunk egy szép fekete selyemruhát. Természetesen kiválgattat.

Klára megszeppent.

— Tudod-e Lala, hogy soha életemben nem volt még rajtam kivágott ruha?

Önmagával vitázik az ellenzék.

— A képviselőház ülése. —

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 24.

A Ház mai ülésén az ellenzék zárt ülésben és interpellációban feszegette tovább a kolportázs-ügyet. A kormány és a többség egyáltalában nem tartotta ma már szükségesnek, hogy ebbe a vitába beleavatkozzék.

Az ülésen Kabos Ferenc elnökölt. Bemutatta az elnök Kaposvár meghívóját az ottani Kossuth-szobor leleplezésére. A Ház résztvesz a leleplezésen s a szoborra koszorút helyez. Bemutatta az elnök Biharvármegye. Nagyvárad és még több város fölirotát az obstrukció ellen s Mezővármegye fölirotát a póttartalékok családjainak segítése dolgában. Lovász Márton az obstrukcióellenes fölirotoknak a bizottságokhoz való utasítása dolgában ellenindítványt tett s így a fölirotokról holnap névszerinti szavazás lesz.

Jelentette az elnök, hogy Hock Jánosnak nem adta meg az engedelmet a napirend előtti felszólalásra A Nap kolportázs ügyében. A Ház többsége hozzájárult az elnök intézkedéséhez. Szavazás közben Podmaniczky Eodre báró a baloldal felé kiáltja: Aul! Az elnök Podmaniczkyt ezért rendreutasítja.

— (Zárt ülés.)

Husznál több képviselő zárt ülés elrendelését kérte s az elnök ennek eleget tett.

A zárt ülés elől a munkapárti képviselők kivonultak a teremből. Csak Kende Péter maradt benn, hogy ellenőrizze, vajjon az ellenzék tudja-e biztosítani a tanácskozás képességét. Kende mindjárt kérte is ennek megállapítását, s az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni, mert az ellenzék nem tudta a szükséges negyven embert kiteremteni. Mikor negyed-órás szünet után a zárt ülés ismét megkezdődött, a jobboldalról Láng Mihály kérte a tanácskozásképeség megállapítását. Most sikerült negyvenegy képviselőt összeszámolni, s így Hock János elmondhatta beszédét A Nap ügyével kapcsolatosan a sajtószabadság védelmére.

Hock azt hangoztatta, hogy a sajtószabadság dolgát elvi szempontokból kell megítélni s nem szabad egy lap ügyével azonosítani. Hosszasan fejtegette a szabad sajtó szerepét és hivatását az új kor kulturális és szociális mozgalmában. Ismertette a francia jog-

— Sebaj! Arady tábornokné nem öltöztetik kulcsárnónek. Még engem szólának meg, hogy hamupipókékat csinálók a mamából.

A bál napján valóságos lámpaláz vett erőt Klárán. Hogy is lesz? Mint is lesz? Nem fog-e az utolsó órában valami történni, ami miatt lemondják a bált? Nem fog-e leégni a táncterem? Szinte megcsudálta Lalát, aki blazirt hidegvérrel készülődött és akinek délután még sétálni is volt kedve.

Az ellenséges angyal, aki eddig elállotta a báli terem ajtaját, most tisztelgett a lángpallosával és utat nyitott Klárának. Midőn belépett a fényes és hangos terembe, egy kis szédülés fogta el. A szive oly hangosan lüktetett, mintha meg akarna szakadni.

A tapasztalt Lala jóakaróan bátorította.

— Csigavér, Klára mama! Nincs semmi baj! Nagyon jól festesz a fekete ruhában!

Egy sároka telepedtek, ismerősök szomszédságába. Lala táncot a karján hamar belevegült a jókedvű forgatagba. Klára mama magára maradt. A nagy nyomás, mely a szívére nehezedett, lassankint megnyúlt. Körülnézett, mosolygott. A zene hangjai, a lejtő párok egyre váltakozó képe különös, édesen fájdalmas érzéseket költöttek fel benne. Tehát ilyen a bál? Oh, mennyit álmódott, ábrándozott ő erről, elmult ifjúsága idején.

Egy meleg könyvesebb gördült végig arcán. És magában mondta:

— Istenem, hát mégis csak eljutottam első bálomra!

fejlődést s az abban megnyilatkozó liberálisizmust a sajtószabadság terén. Hibáztatta Kossuth Ferencet, a miért annak idején a Népszavát kitiltotta a pályaudvarokról. Ismertette a hasonló precedenseket a magyar parlament és a sajtó történetében. Az a leghelyesebb álláspont, hogy a sajtóval szemben a közönség izlésében és a közvélemény ítéletében kell az ellenőrzést és a kritikát keresni s óvakodni kell a közigazgatási hatóság beavatkozásától. Nálunk az első ilyen beavatkozás, az ismeretes Perczel féle rendelet, a szocializmus és a szocialista sajtó ellen irányult. De az ilyen rendszer még ebben az alkalmazásban sem jogosult. Teret kell adni a társadalmi és politikai erők minden irányu érvényesülésének. Nálunk a sajtó a gyöngye parlament helyett is védelmezi a nemzet jogait s így annál inkább megbecsülendő. Kritizálja végül a miniszterelnök felfogását és horvátországi szereplését s kijelenti, hogy az ellenzék nem engedheti a sajtó ügyét elégtétel nélkül levenni a napirendről.

Az ellenzéki hallgatóság nagy tetszéssel és éljenzéssel fogadta Hock beszédét s a folyosón is tüntetést csapott mellette.

A beszéd után a zárt ülésben Csermák Ernő ismét a tanácskozásképeség megállapítását kérte. Husz ember sem volt a teremben s az elnök egy félórára felfüggesztette az ülést.

(Nyílt ülés.)

Igy telt el az idő fél kettőig, amikor Györffy Gyula nyílt ülésben sürgős interpellációval tette szavá A Nap ügyét.

Györffy azzal kezdte, hogy a kormány maga is elismerte, hogy a csomag- és útszállító vállalattal erkölestelen tartalmu szerződést kötött.

— Megkötötte a szerződést, de nem használta föl — kiáltották a jobboldalról. Hajós Kálmán pedig hangosan nevetett.

— Ne nevéssenek folyton az urak! Ezt egy kupaktanácsban sem teszik! — kiáltotta a kisgazdapárti Szabó István a munkapártnak.

— Nem kérünk öntől tanácsot! — felelték vissza jobbról.

— Pedig tanulhatnának tőle politikai erkölcsöt, — méltatlankodott Kovácsy Kálmán.

Györffy ezután azt mondta, hogy a kormány valótlanságot állított, a mikor arra bivatkozott, hogy sohse élt a szerződésben biztosított jogaival.

— Rendre! Rendre! — zudult föl a jobboldal.

— Mire vonatkoztatta ezt a képviselő ur? — kérdezte az elnöklő Kabos Ferenc.

— Akármire, tessék rendreutasítani! — kiáltották a munkapártról az elnök felé.

Györffy ezután azt bizonyította, hogy a kormány élt a szerződésben biztosított méltatlan eszközökkel a lapok befolyásolására. Végül interpellációt terjesztett elő Vasziévits polgármester eljárása és A Napnak a pályaudvarokról való kitiltása miatt.

Az interpellációt kiadták a minisztereknek s ezzel az ülés két órákor véget ért.

SPORT.

+ Aradi atléták Mezőtúron. Az Aradi Atlétikai Klub old-boys csapata és a Mezőtúron megalakuló atlétikai club fiatalága között augusztus 27-én football-matchet és ezzel kapcsolatban atléta-bált rendez. Az ünnepély programja a következő: D. u. 3 órákor az aradi vendégcsapat fogadása az állomáson. D. u. 5 órákor football-match a népliget mögött a vásártéren levő játékpályán, mely után az Uri Casinó termeiben este 8 órákor az atléta-bál veszi kezdetét.

Kossuth és a választói jog.

(Izgalmas párbeszéd a Ház folyosóján. — Megleckéztetett küldöttség.)

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Budapest, augusztus 24

A választójogi intrika immár visszafelé sül el és a függetlenségi érzetű bomlasztó hatását. Kossuthnak mindjárt hazatérésekor tett nyilatkozata, hogy most véderőreformról van szó és hogy ő a véderővitába más kérdést beledobni nem akar, megütközést keltett a Justh pártban. Ma pedig olyan dolog történt, amely még inkább kitágította a Kossuth és Justh közötti szakadékot. A ceglédi szociáldemokraták küldöttsége ma nyújtotta át Kossuthnak az általános választójogot követelő petícióját, hogy mint a város képviselője ezt benyújtsa. Kossuth válaszában hangsúlyozta, hogy ő mindig, miniszter korában is követelte az általános választójogot, de csak a magyar nemzet államfentartó jogainak csorbitása nélkül. Szívesen benyújtja a kérvényt, de hozzáírja azt a fenntartást, hogy mint Cegléd képviselője nyújtja be és csak a saját nemzeti álláspontja alapján támogatja. A küldöttség szóoka ezt nem fogadta el, mire Kossuth a küldöttség és Tóth János, Kovácsy Kálmán, Baross János Kossuth-párti képviselők közt izgatott szóváltás keletkezett, mire végre Kossuth faképnél hagyta a küldöttséget. Justhot úgy megharagította ez az eset, hogy kijelentette, hogy most már Ceglédre is elmegy gyűlésezni. Ezek után lehetetlennek látszik, hogy a Kossuth-párt és a Justh-párt együtt működhessek.

A feltűnést keltett eseményről a következőket telefonálja tudósítónk:

A ceglédi szociáldemokrata párt vasárnap népgyűlést tartott, melyen elhatározta, hogy az általános, egyenlő és titkos választói jog érdekében fölír a képviselőházhoz. A párt küldöttsége ma déli tizenkét órakor tisztelgett a képviselőházban Kossuth Ferencnél, mint a ceglédi kerület képviselőjénél, hogy fölkerje őt a kérvénynek a képviselőházhoz való benyújtására.

Kondor Bernát volt a küldöttség szóoka, aki röviden ismertette a ceglédi népgyűlés föliratát és fölkerje Kossuthot a kérvény aláírására és benyújtására.

(A magyar szupremáció.)

Kossuth Ferenc a következőket felelte: Tisztelt uraim! Mindenekelőtt meg akarom állapítani azt, hogy mióta visszajöttem édes hazámba, épen én voltam az, aki folytonosan követelte, hogy a választói jog reformáltassék, még pedig nagyon széles alapon. Mint jól tudják, a koalíciós kormány az én legteljesebb hozzájárulásommal arra vállalkozott, hogy az általános választói jog alapján reformálja a törvényt. Mig miniszter voltam, folyvást sürgettem ezt. De a leghatározottabban kijelentem, hogy csak úgy kívánom reformálni a választói jogot, hogy ezzel a magyar nemzetnek államalkotó és államfentartó történelmi jogai ne kockáztassanak és hogy a legdemokratikusabb értelemben véve bár, de az értelmiség és ne a tudatlanság vezesse az államnak ügyeit. Abból, a mit az önök szóoka mondott, úgy látom, önök is azt akarják, hogy a magyar nemzet jogai érvényesüljenek és nem akarják azt, hogy a haza fölött uralkodjanak olyan idegen ajku magyar honpolgárok, akiket idegen befolyás alatt a magyar nemzet ellen évtizedek óta rendszeresen izgatnak.

E meggyőződésüket tessék a kérvényükben is kifejezni és abban az esetben szívesen benyújtom és aláírom, ha azonban ezt megtenni nem akarják és bármint legyen a szán-

dékuk, mint magyar embereknek, a szándékot nyíltan vallani nem akarják, hanem csakis azokat a jelszavakat használják, amelyeket a mi esküdt elenségeink azzal a bevallott és hangosan hirdetett szándékkal használnak évek óta, hogy a magyar nemzetet letörjék, akkor mint képviselőjük, ugyan benyújtom a kérvényt, mert ez nekem képviselői kötelességem, de hozzáírom azt a fenntartást, hogy mint Cegléd városának képviselője, csak oly értelemben támogatom a kérvénynek a választói jogra vonatkozó részét, hogy a megalkotandó választói reform a magyar nemzetnek történelmi jogait és az értelmiséget megillető befolyást az állam ügyeinek vezetésében ne kockáztassa.

(Lueger jelszavai.)

Kondor Bernát válaszában kijelentette, hogy a népgyűlés felfogása szerint csak az általános, egyenlő és titkos választójog boldogítja a népet.

Kossuth ismételtén kérte, hogy az általa ajánlott betoldást vegyék bele a föliratba.

— Nem is lehet az hazafi, mondotta, aki a magyar nemzet legkegyetlenebb ellenségeinek, Luegernek és a Reichspost-nak jelszavait kapja föl.

— Az általános, egyenlő és titkos választói jog jelszava, felelte Kondor, nem Luegertől ered, hanem még a francia forradalomból.

— De mi nem élünk Franciaországban! felelte Kossuth.

— Ugy van! — szolt közbe Kovácsy Kálmán képviselő, — mi elsősorban magyarok vagyunk.

— Ne leckéztessenek bennünket, mondotta Tóth János volt államtitkár.

Kossuth Ferenc kijelentette, hogy azok közé tartozik, akik a magyar nemzet jogait föltétlenül meg akarják védelmezni. Ő pedig dolgozott annyit a népszabadságért és a népjogért, amennyit a küldöttség vezetőjének már csak fiatalága folytán sem volt alkalmja tenni. Ami a nép érdekét illeti, annyi bizonyos, hogy a magyar nép érdeke könnyebben lesz megvédhető akkor, ha a magyar nemzet vezető joga nem érintetik, mint abban az esetben, ha Lueger és más magyargyűlölők által kiesztetett tervek érvényesülése következtében Magyarországon nem a magyar nemzet, hanem az idegenajku nemzetiségek fogják az ország ügyét intézni.

Kondor Bernát közbeszólt, hogy ő tud egy igen jó magyar hazafit, aki az egyenlő választói jog híve volt.

— Ki az? — kérdezte Kossuth Ferenc.

— A kegyelmes ur megdicsőült édes atyja, Kossuth Lajos.

— Hol követelte az egyenlő választói jogot? — kérdezte Kossuth.

— Az emlékirataiban, — felelte Kondor.

— Különös, — válaszolt Kossuth — az emlékiratokat én rendeztem sajtó alá és ilyesmit nem láttam bennük.

— Az egyenlő teherviselés mellett az egyenlő jogokat követelte, — felelt Kondor — ebben pedig benne van az egyenlő választói jog.

— Micsoda hang ez? — kérdezte Baross János.

— Menjünk innen! — kiáltotta több Kossuth-párti képviselő.

(Ki az a Kondor?)

Miután a küldöttség kinyilatkoztatta, hogy megmarad álláspontja mellett, Kossuth Ferenc kijelentette, hogy a már említett megjegyzéssel fogja a kérvényt ellenjegyezni és amikor a küldöttség távozóban volt, még megjegyezte:

— Én Kondor urat, megvallom, Cegléden

még nem láttam. Nem is gondolom, hogy ceglédi ember és én, aki a ceglédi polgárság érdekeit nagyon szívesen hordva, már sokat tettem a polgárságért, de magukért a ceglédi szociálistákért is, némi joggal mondhatom, hogy a ceglédi nép érdekeit legalább is annyira szívesen viselem, mint az önök nem ceglédi és Cegléden nagyon ritkán járt szószólója.

A nagy számban jelen volt képviselők lelkesen megéljenezték Kossuth Ferenc választát. Kossuth Ferenc a kérvényt még a délelőtt folyamán átadta a képviselőház elnökének és a kérvényre a következőket írta:

„Kötelességből, mint ceglédi képviselő, a kérvényt benyújtom, de azzal a fenntartással, hogy én csakis olyan általános, egyenlő választói reformot támogatom, amely a magyar nemzet államfentartó történelmi jogait biztosítja és az értelmiségnek kellő befolyást ad. Kossuth Ferenc ceglédi képviselő.”

Justh Gyulának elmondták a folyosón, hogy Kossuth hogyan nyilatkozott a szociálisták előtt. Justh erre így szólt:

— Az általános és egyenlő választói jogot a nemzeti szupremácia kérdésévé tenni nem engedjük. Már most Ceglédre is elmegyünk népgyűlést tartani az általános és egyenlő választói jog érdekében.

A legtöbb adót fizetők.

— Folytatólagos névsor. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Kronstein Vilmos dr. és neje háztulajdonosok 1889 kor. 99 fillér, Mairovitz Mór háztulajdonos 1844 kor. 76 fillér, Mayer Miksa és neje háztulajdonosok 1817 kor. 24 fillér, Lészay Sándor és neje háztulajdonosok 1809 kor. 3 fillér, Lészay Sándor tőzdebérlő 552 kor. 40 fillér, Darányi János háztulajdonos 1808 kor. 13 fillér, Issekutz Emil, Mária és Fejér Ferenc háztulajdonos 1789 korona 90 fillér, Verbos Adámné és társai háztulajdonosok 1789 kor. 4 fillér, Verbos Adám cég butorkezeskedő 262 kor. 54 fillér, Koch Dániel és Róth Zsigmond háztulajdonosok 1786 kor. 36 fillér, Róth Józsefné Róth Betta, Zsigmond, Margit és Soma háztulajdonosok 246 kor., Róth Józsefné és Zsigmond szállítók 197 kor. 10 fillér, Róth Zsigmond háztulajdonos 563 kor. 58 fillér, Reisinger Ferenc és Sándor háztulajdonosok 1760 kor. 30 fillér, Fodor Zsigmond és Reisinger Sándor építészek 1681 kor. 33 fillér, Deutsch Fülöp és Aurél kereskedők 1728 kor., Kremer Alajos háztulajdonos 1706 kor. 5 fillér, Dobiaschi József és neje és Dörner testvérek háztulajdonosok 1711 kor. 86 fillér, Dobiaschi Józsefné és társai háztulajdonosok 100 kor. 38 fillér, Dörner János és Emil gyárosok 99 kor., Adler Andor és társai háztulajdonosok és kereskedők 1605 kor. 18 fillér, Wadowszky Gusztáv kereskedő 1584 kor. 54 fillér, Farkas Sándor háztulajdonos 1572 kor. 65 fillér, Bonts Döméné háztulajdonos 1562 kor. 40 fillér, Vásárhelyi Janka háztulajdonos 1495 kor. 16 fillér, Heitz Nándor dr. és neje Oberkacz Kosztáné 1502 kor. 47 fillér és 565 kor. 5 fillér, Hady Antal és neje háztulajdonosok 1595 kor. 45 fillér, Heim Bertalan örök. háztulajdonosok 1482 kor. 87 fillér, Kosmínszki Károly háztulajdonos 1468 kor. 50 fillér, Kintzi Józsefné háztulajdonos 1445 kor., Ring Lajos gyógyszerész 1411 kor. 30 fillér, Bolyos István és neje földbirtokos 1410 kor. 4 fillér, Oravetz Miklós kereskedő 1405 kor. 38 fillér, Purgly János és Emil háztulajdonosok 1405 kor. 72 fillér, Gombos Gyula háztulajdonos 1390 kor. 77 fillér, Marek Mór háztulajdonos 1367 kor. 33 fillér, Király Dezsőné háztulajdonos 1355 kor. 96 fillér, Fábry Sándor dr. igazgató 1355 kor. 45 fillér, Brandeisz Henrik és társai háztulajdonosok 1349 kor., Brandeisz Henrik bérlő 536 kor. 60 fillér, Kristyóry János és neje háztulajdonosok 1348 kor. 86 fillér, Kristyóry János és fia süttő 255 kor. 10 fillér, Klein József és Stauber József

haszonélvező, Braun Mórné 1844 kor., Vannay Gusztáv háztulajdonos 1847 kor. 68 fillér, öz. Herczov Józsefné háztulajdonos 1827 korona 59 fillér, Mülek Lajos dr. és neje háztulajdonosok 1835 kor. 39 fillér, Petkó Lázárné háztulajdonos 1280 kor. 82 fillér, Szántay Lajos építész 1278 kor. 88 fillér, Pollák Vilmos és neje háztulajdonosok 1275 kor. 10 fillér, Tagányi Sándor dr. háztulajdonos 1253 kor. 57 fillér, Földes Kelemen gyógyszerész 1231 kor. 20 fillér, Almay Olivérné háztulajdonos 1229 kor. 20 fillér, Freud Fülöp kereskedő 1227 kor. 94 fillér, Cank Lajos és neje tőkepenzes 1227 kor. Ottenberg Tivadar igazgató 1223 korona, Turay András és neje háztulajdonosok 1203 kor. 37 fillér, Braun Gusztáv vendéglős 1194 kor. 70 fillér, Lukács Mária és István adófizető és haszonélvező dr. Varjassy Lajosné 1194 kor., ifi. Varjassy Lajos dr. titkár 214 kor. 50 fillér, Török Béláné örök. háztulajdonosok 1188 kor. 30 fillér, Weil Alajos bádigos 1187 kor. 80 fillér, Krausz Mór és neje háztulajdonosok 1175 kor. 15 fillér, Králitz Lajos dr. háztulajdonos 1162 kor. 55 fillér 1911. március 1-től, Králitz Lajos dr. ügyvéd 405 kor., Guttmann Samu kereskedő 1153 korona 80 fillér, Réthy Viktor háztulajdonos és nyomdatulajdonos 1149 kor. 8 fillér.

(Folyt. köv.)

Az ellopott Mona Liza.

— Díjak a tolvajok kézrekerítésére. —

Távirati tudósítás.

Páris, augusztus 24.

A vizsgálat immár kétségtelenül megállapította, hogy a *Mona Liza* hétfőn reggel fél-nyolc és félkilenc óra között tűnt el. A rendőrség most egy új nyomon kutat s azt reméli, hogy ezen a nyomon sikerül majd a tettest kézrekeríteni.

A börze közelében a Bank-utcában egy kis zsebárus üzlet van, amelynek tulajdonosa régi rubával való kereskedésen kívül régi képek vételével és eladásával is foglalkozik. Kedden délután, a mikor Párisban még nem tudtak a lopásról, egy szegényes öltözötű fiatalember jelent meg az üzletben s a segédnek egy régi képet ajánlott megvételre. Azt mondotta, hogy egy kitűnő képről van szó, amelylyel a kereskedő pompás vételt csinálna. A segéd kijelentette, hogy főnökének távollétében nem csinálhat üzletet, mire a fiatalember hóna alatt a képpel ismét eltávozott. A segéd előadása szerint a csomag, amelyet az ismeretlen fiatalember a hóna alatt tartott, körülbelül olyan nagyságu volt, mint az ellopott kép.

A *L'illustration* című hetilap ötvenezer frank jutalmat tűzött ki annak, aki a rendőrséget a tolvaj nyomára vezeti és a képet visszahozza. Tízezer frankot kap az, aki a rendőrséget nyomra vezeti és negyvenezer frankot az, aki a képet visszahozza. Az utóbbi még külön ötezer korona jutalmat kap, ha a kép szeptember elseje előtt kerül meg.

A vizsgálat megállapította, hogy a Louvre őrizete, siralmas s hogy az előírásokat egyáltalán nem veszik figyelembe. Így például épen a *Mona Liza* őrzetével egy külön szolga volt megbízva, hogy a képet esetleges merényletek ellen megóvja. — A francia tébolydákban ugyanis egész sereg őrült ember van, akik szerelmese a Giocondába, akit a kép ábrázol, mert a kép valami csodálatos hatást tesz bizonyos fajtájú elmebajos emberekre. Épen ezért rendeltek ki egy külön őrt a kép mellé, mert attól tartottak, hogy egy elmebajos ember merényletet követhetne el a megbecsülhetetlen értékű kép ellen. Ez a szolga azonban sehol sem volt, amikor a képet ellopták. A szépművészeti miniszter elhatározta, hogy a felelős közegeket a legegzigorúbban fogja megbüntetni s egy külön bizottságot küldött ki, hogy a Louvre őrzetét megvizsgálja.

Tegnap egy fiatalember jelentkezett a rendőrségen és elmondotta, hogy tegnap a Szajna partján Vaugirard közelében két embert látott, akik közül az egyiknél vászonnal letakart kép volt. A vászon alól egy női kezét látott kikanakálni. A két férfi igen titokzatosan viselkedett. A rendőrség nagy fontosságot tulajdonít ennek a tanuvallomásnak s lázasan kutatja a

tolvajokat, annál is inkább, mert attól tart, hogy az újságok, amelyek egész reporter hadakat mozgósítottak a tolvajok kutatására, esetleg lefözhetik a rendőrséget.

A szepesszombati vasuti katasztrófa.

— Részletek a szerencsétlenségről. —

Távirati tudósítás.

Fenyőháza, augusztus 24.

A kassa oderbergi vasut szepesszombati állomásán, mint már jelentettük, borzalmas szerencsétlenség történt: két vonat összeütközött s a kocsik romjaiból öt halottat és nyolc súlyosan sebesült embert huztak ki. A katasztrófáról, az összeütközés helyéről táviratozzák a következő részleteket:

A ruttkai vonalon lakó vasuti alkalmazottak családja az egész hétre való élelmiszert rendszeren Kassán vásárolja meg s ezért az ot-tani szerdai hetivásárra mindig nagyon sok vasuti altiszt felesége jelenik meg. Az asszony-nép a vásár után szokás szerint a Kassáról délelőtt féltizenegykor induló személyvonattal tér vissza lakóhelyére. Így történt ez tegnap is, a [vasuti asszonyok, akik közül néhányan gyermekeiket is magukkal vitték, a személyvonat utolsó kocsiját töltötték meg. Különösen sok volt köztük a ruttkai asszony. A zsúfolt vonat késéssel járt, amit az okozott, hogy a vonat két izben is kettészakadt. Először Gánóc-on, a hol aztán az összekapcsolás nyolc pernyi késedelmet okozott. A következő állomáson, Szepesszombaton újra kettévált a vonat, amely e miatt ismét késést szenvedett.

Ez a kétszeri veszteglés okozta azután, hogy a Kassáról déli félegy óraker elindított budapesti gyorsvonat utólérte a személyvonatot. Mivel Gánóc és Szepesszombat között mély bevágás van, a gyorsvonat lokomotívvezetője csak későn vette észre, hogy a személyvonat ott vesztegel a szepesszombati állomáson. Már csak két-háromszáz méternyi volt a két vonat közt a távolság, amikor az állomáson észrevették a veszedelmet.

— Kiugrani, kiszállani!

— Összeütközünk, gyorsan!

Az utolsó másodperceken csakugyan menekülni próbáltak. Rohantak a kijáratokhoz és többen leugrottak.

A katasztrófa egyik áldozata, egy Nagy Jánosné nevű asszony, egy poprádi málházó felesége, már a lépcsőkön volt, mikor eszébe jutott, hogy egy zsák paprikát a vonatban hagyott. Visszaindult érte, a karambol ebben pillanatban történt és az egymásra toluó kocsik az asszonyt derékban összenyomták. Természetesen nem mindenki volt olyan szerencsés, hogy elhagyhassa a vonatot, s különösen az utolsó kocsin, amelyen legtöbb volt az utas, maradt sokan. Egy vasuti ór a rémes sebességgel közeledő gyorsvonat elé állt s jelzőszáslóval föl akarta tartóztatni, de mind hiába, mert a hetven kilométeres sebességgel járó vonatot az erősen lejtő pályán sem fékkel, sem ellengőzzel nem lehetett megállítani.

A következő pillanatban megtörtént irtózatossáttanással az összeütközés. A gyorsvonat hatalmas, kupos csucsan végződő lokomotívja belefuródott a személyvonat utolsó kocsijába s maga alá gyűrte, a két következő kocsi pedig fölzaladt a lokomotívra. Mind a három harmadik osztályú kocsi pozdorjává zúzódott. A személyvonat többi kocsija és lokomotívja a sineken maradt és csodálatosképen a gyorsvonatban sem esett kár, bár gépe és első Pullmann kocsija kisiklott. Ebben a kocsiban utazott többi közt Párvy Sándor szepesi püspök

és Kovács Gyula egyetemi tanár, udvari tanácsos is. A borzalmas lökés leverte a hálóból a podgyászukat, de egyikük sem sebesült meg.

Izsonyatos jajveszékülés, sikoltozás hangzott ki az összetört kocsik romjaiból. Azok, akik az utolsó kocsiból még az összeütközés előtt szerencsésen kiugrottak, kezüket tördélve, sirva álltak körül a pusztulás helyét és keresték a kocsiban rekedt hozzátartozóikat. A mentéshez rögtön hozzáfogtak. Holtan huzták elő a romokból négy vasuti altiszt feleségét, Bettos Miklósnét, Bátori Istvánnét, Karinthus Jánosnét, akik ruttkaiak voltak és Nagy Jánosnét, aki Tátralemnicon lakott, továbbá egy ruttkai vasuti szolga özvegyét, Piskónét. Előkerültek a következő súlyosan sebesültek:

Gomolya András kristályfalvi iparos, Mona Istvánné rózsahegy-i iparos, Schindler Istvánné rózsahegy-i urnó, Prein Julia, Raviczky Jánosné surányi asszony, Schaffer Adolf gazdálkodó Karácsonymezőről, Miklián Mária Ruttkáról, Braun Miksa bérlő. Ezekon kívül még számtalan sebesült, akiknek szivszaggató jajveszékülése töltötte be a halálpályát. Nemsokára megérkeztek az orvosok és megkezdődött a kötézés.

Az izgalmas jelenetek egymást érték. Egy áldott állapotban lévő asszony, aki az utolsó kocsiban ült, az összeütközés pillanatában megszülte gyermekét. A romok alatt mindkettőjüket holtan találták. Mindenkit mélyen megindított egy kis fiú sorsa. Édesanyjával, aki egy ruttkai vasuti alkalmazott felesége volt, szintén az utolsó kocsiban ült. A veszedelem percében, amikor az utasok kiugráltak a vonatból, a fiúcska a folyosón állott s egyik utas menekülése közben fölkapta s kidobta a nyitott ablakon. A gyermeknek nem történt baja, de édesanyja életét veszítette. A sirórívó gyereket a vasutasok vették párfogásukba s később elvitték Ruttkára édesapjához.

Akiknek súlyos a sérülésük, — és ilyenek, sajnos, nagyon sokan vannak — azokat beszállították a szepesszombati kórházba. Gál dr. és Hanthó Arthur dr. orvosok részeseítették a sebesülteket az első segélyben. Egész kocsiravaló kótszert hozattak a poprádi gyógyszer-tárból. Késő este volt már, amikor befejezték munkájukat és valamennyi súlyos sebesültet elszállították a kórházba.

Az orvosok megállapították, hogy Mona Istvánné és Gomolya András iparos aligha érik meg a reggelt.

A csendőrök mindjárt a szerencsétlenség után letartóztatták a gyorsvonat lokomotívvezetőjét, a mi ismét nagy izgalmat okozott, mert a lokomotív gazdátlanul maradt és attól lehetett félni, hogy fölrobban Kovács Gyula udvari tanácsos e miatt interveniált a csendőröknel, a kinek kérésére vissza is bocsátották a lokomotívvezetőt a gépéhez.

Végig az egész kassa-oderbergi vasutmentén óriás izgalmat keltett a katasztrófa híre, mert a legtöbb vasutas felesége a szerencsétlenül járt vonaton volt. A vasutasok minden állomáson várták a segítővonat megérkezését, hogy megtudják hozzátartozóikat nem érte-e baj. Az összeütközött gyorsvonat és személyvonat Szepesszombaton rekedt utasait késő délután vitte tovább a segítővonat, amely este nyolc óraker érkezett meg Ruttkára, ahol nagy sokaság fogadta. Párvy püspök is ezen a vonaton utazott Rózsahegy-re, ahol az összeütközés közönség nagy ovációval köszöntötte szerencsés megmenekülése alkalmából.

Iglórol táviratozzák: A szepesszombati vasuti szerencsétlenség öt halottját ma fölboncolták. Reggelre a pályáról a romokat eltaka-

ritották, úgy, hogy a vonatok ismét közlekedhetnek. A vizsgálat még semmi bizonyosat nem állapított meg abban, hogy kit terhel a felelőség a katasztrófaért.

Eltűnt

háromszázezer koronás vagyon.

— Házkutatások lesznek Aradon. — Nyomozás 850 részvény után. —

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Lippe, augusztus 24.

Szövevényes ügyben folytat most nyomozást a temesvári vizsgálóbíró és már holnap az aradi vizsgálóbíró is foglalkozni fog a nagyszabású bűnpörrel s valószínű, hogy lefoglalnak százhetvenezer korona értékű részvényeket, amelyek most több aradi kereskedő birtokában vannak. A följelentés szerint nem egyenes úton jutottak ezek a nagyértékű részvények azokhoz, akiknek most tulajdonában vannak.

A följelentést Grosz József és Grosz Izsó dúsgazdag lippai kereskedők tették az apjuk — Grosz Samu — üzletvezetője, továbbá Schauer Ignác lippai pálinkakereskedő ellen. A nyomozás adatai szerint Schauerrel összeköttetésben állottak Korniss Testvérek aradi bizományosok, akik állítólag a tőzsdére vitték Grosz Samut, a gyöngye elméjű öreg, lippai nagykereskedőt. A bűnügy számai még nincsenek teljesen földerítve, habár a temesvári vizsgálóbíró már harmadik napja folytat kihallgatásokat Lippán. A tettesek egyike már bevallotta, hogy a nagyértékű részvényeket tényleg a gyöngye elméjű Grosz Samutól kapták, de azt ő nem ingyen adta, hanem börzei differenciák fejében. De nemcsak azokat a 170 ezer korona értékű részvényeket kapták — mondja a följelentés — hanem egyéb árukat is megszerezték s az így eltűnt értékek háromszázezer koronát tesznek ki.

A nagy feltűnést keltő ügyben, amelyről ismert szereplői révén már nemcsak Lippán, hanem Aradon is napok óta beszélnek, a következőket sikerült megtudnunk:

Temesmegye leggazdagabb kereskedői közé tartozik a lippai Grosz-család. A hetvenkilenc esztendőes Grosz Samunak vászon és termény üzlete van, a fiainak pedig — Grosz Józsefnek és Izsónak — nagy faterkedése és erdei vannak.

A följelentés szerint Grosz Samu az utóbbi években összekülönbözött a fiaival. Az öreg urnak csaknem öt éve rendkívül meggyöngült a memoriája és az aggkori elme gyöngeség tünetei mutatkoztak rajta. Amikor öt évvel ezelőtt meghalt a felesége, az öreg ur egyedül maradt. Nemsokára ezután nagyon sűrűn eljárogatott hozzá [Schauer Ignác lippai pálinkakereskedő, aki az öreg Grosz üzletvezetőjével, egy román félparaszt férfival rendkívül jó barátságot kötött.

Ettől fogva Grosz Samu egyre jobban elhidegült a fiaitól. A két Grosz és azok nővére, a Lugoson lakó Holtzner né nem akarták molestellni apjukat, mert látták, hogy könnyen felizgatható. Az öreg ur így magányosan éldegélt az ő háromszázezer korona értékű vagyonával. Schauer és az aradi Korniss-cég egyik női tagján kívül alig járt valaki a házához. Az ifjabb Groszék közben szokatlannul hangzó híreket hallottak ama lippai ismerőseiktől, akik közel laknak Grosz Samu házához. Ezek a hírek arról szóltak, hogy az öreg ur vagyona egyáltalán nem gyarapszik; az üzletéből sok értékes holmi eltűnik s hogy az öreg ur már csaknem tehetetlen önmagával. A hírhordók azt is tudni vélték, hogy

amilyen mértékben fogy Grosz Samu vagyona, olyan arányban szaporodnak a Schauer és Grosz román-üzletvezetője és egyéb ismerősök földi javai. A Grosz testvérek ekkor megpróbálták az apjukat gondnokság alá helyezni, mert félték, hogy közben nemcsak az üzlete árui, hanem az 500 darab Lippai Takarékpénztári és a 350 darab Lippai Hitelintézeti részvények — amelyek értéke százhetvenezer korona — szintén eltűnnek. Azonban az apjuk úgy körül volt véve idegenekkel, hogy nem tudtak hozzá férni. Schauer és az egyik Korniss folyton nála tartózkodtak és így lehetetlen volt a saját apjukkal érintkezniük.

A meghiusult végrendeletkezés.

Néhány héttel ezelőtt azonban olyasmi történt, ami komoly cselekvésre készítette Grosz Józsefeket.

Most hat hete Grosz József elutazott fürdőbe, Kimsébe. Nem maradt más otthon, mint Grosz Izsó, akit rendkívüli módon lefoglaltak a saját üzletének ügyei úgy, hogy nem volt ideje azt kutatni: mi készül az apja portáján? Pedig rendkívüli dolgok történtek ott. Az öreg Grosz Samut, akin az utóbbi időben az elmebaj jelei mutatkoztak, teljesen a „barátai” uralták. Ezek a jó barátok pedig nem kisebb dolgot akartak, minthogy:

az aggastyán készítsen végrendeletet, amelyből zárja ki a saját rokonait és hagyja minden vagyont Schauerékre, meg a Korniss-családra.

Fölkeresték az ősz Grosz kitűnő barátai Vannay Gusztáv lippai közjegyzőt és előadták, hogy Grosz Samu végrendeletet akar készíteni, menjen el a lakására. A közjegyző föl is kereste Grosz Samut, akinek a lakásán természetesen már ott volt az egyik Korniss, Schauer Ignác és az üzletvezető. Vannay megkérdezte az aggastyántól:

— Maga hivatott engem?

Az öreg ur nem adott értelmes feleletet.

— Igaz-e, hogy ön végrendeletet akar készíteni?

Grosz Samu csak értelmetlenül lézett, de összefüggően nem tudott felelni.

A közjegyző erre kijelentette:

— Az én véleményem szerint Grosz Samu nem épelméjű, én tehát nem készítem el a végrendeletet. Ha orvossal megvizsgáltatják az öreg urat és ha az orvos épelméjűnek találja, akkor megcsinálom a végrendeletet.

Ez a kudarc nem riasztotta vissza az örökölni vágyókat. A Korniss-cég ügyvédjének, Mittler Izidor dr.-nak irodájából nemsokára felhívást kapott Auszterweil László dr. aradi törvényszéki orvos, hogy utazzék ki Lippára és vizsgálja meg Grosz Samu elmeállapotát, s adjon olyan bizonyítványt, hogy ép elméjű, mert végrendeletkezni akar. A Mittler-iroda ezt ügyfele határozott kívánságára volt kénytelen megtenni. Auszterweil dr. azonban nem akarta magát beleártani ebbe a zavaros ügybe és visszautasította a megbízást. Ekkor az ügyvédi iroda egy aradi magánorvost kért föl a funkcióra. Az orvos kiutazott és vele ment Krausz Gyula dr. ügyvédjelölt, a Mittler-iroda vezetője, aki azonban nem ment be Grosz Samu lakására, tehát közvetlenül nem ártotta magát az ügybe. Az orvos a lakásán kijelentette, hogy addig nem fog a vizsgálathoz, amíg Grosz Samu házi orvosa el nem jön és megadja a szükséges felvilágosításokat az előzetes orvosi kezeléssel.

Grosz Samu önzetlen barátai, akik persze

asszisztáltak volna az orvosi vizsgálatnál, nyugodtan kijelentették:

— Jó, elhivatjuk a házi orvost.

Rövid idő múlva meg is érkezett egy lippai román orvos, aki azonban nem volt Grosz házi orvosa. Ez a következő módon derült ki:

Grosz Izsó valahogyan megtudta, hogy az apjával végrendeletet akarnak csináltatni. Nem törődött most már azzal, hogy az apját idegenek veszik körül; behatolt az édesapja házába s épen akkor érkezett oda, amikor a román orvos bemutatkozott az aradi doktornak.

— Mit akar ön itt? — fordult Grosz Izsó a lippai román orvoshoz.

Az mosolyogva felelte:

— Én magam se tudom, hogy miért hívtattak; én most vagyok itt először életemben.

Az aradi orvos ekkor észhez kapott.

— Hiszen, ha nem ön a házi orvos — mondta — akkor én nem vizsgálom meg az öreg urat és nem állítok ki róla semmiféle bizonyítványt.

Ezzel el is ment, magára hagyva a boszankodó jó barátokat.

Az eltűnt vagyon.

A végrendelet készítés így meghiusult. Erről Grosz Izsó azonnal értesítette a testvérét, aki két héttel ezelőtt, ezért megszakítva nyaralását, azonnal hazajött.

Most már erőlyesen hozzá láttak, hogy apjukat kiszabadítsák az idegenek hatása alól. Ez sikerült is nekik és néhány nappal ezelőtt az apjukat a temesvári törvényszék által gondnokság alá helyeztették. Közben megvizsgálták Grosz Samu vagyonálladékát és megállapították, hogy

a háromszázezer korona értékű vagyonból alig van még néhány ezer korona. Eltűnt többek között a 850 darab részvény, amelynek értéke százhetvenezer korona, s amely hosszú évekig az Aradi Polgári Takarékpénztárnál volt letéve, de amelyet most valaki onnan kivett.

Azonnal megbízták Fürst Dezső dr. temesvári ügyvédet, hogy tegyen följelentést a temesvári ügyészségnél. Fehér Antal vizsgálóbíró kiutazott Lippára és kihallgatta az ügy szereplőit. Ma harmadik napja folyt a vizsgálat. Az öreg Groszot faggatták: hová lett a sok pénz és a temérdek részvény? Az aggastyán értelmetlen választ adott:

— Schauer, Korniss, Schauer... nem emlékszem...

Eannyi volt, amit belőle kitudtak venni. A gyanúsítottak közül legtöbbet mond az üzletvezető; ő előadta, hogy az öreg urnak Schauer azt mondta, hogy Kornisséknak tőzsdei bizományüzletük is van Budapesten. Adjon pénzt, hogy játszhassanak a tőzsdén. És az öreg ember — akinek az agya ekkor már nem volt tiszta — annyi pénzt adott, amennyit kértek tőle. Odaadta a részvényeket is, az árukat is. Amit csak akartak. A részvényeket azután másik aradi pénzintézetben helyezték el, de a napokban, amikor komoly fordulatot vett az ügy, a sok részvényt hirtelen kivették a pénzintézetből.

Hol vannak most a részvények? Ezt nyomozza a temesvári vizsgálóbíró és talán holnap már az aradi büntető hatóságokat is foglalkoztatja ez a kérdés. Valószínű, hogy holnap átjön Aradra Fehér Antal temesvári vizsgáló-

bíró és az ő aszisztálása mellett több aradi lakosnál házkutatást tartanak.

Ezeket tudtuk meg a vizsgálat adataiból arról a nagyszabású pörről, amely előre láthatóan hosszú ideig foglalkoztatja még a büntető hatóságokat. Hogy a nyomozás megállapítja bűnoselekményt, vagy csak tulmérés kereskedői fogásokat lát a nagy vagyon megszerzésében, azt ma még senki se tudhatja.

Elhagyott gyermekek.

(Az anya Amerikában — az apa eltűnt.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24.

Amerika még mindig óriási vonzóerőt gyakorol a magyar föld ninesetlen népére. Hiába áll útjába a határrendőrség éber zaklatással, hiába gördít akadályokat a kivándorlási törvény, hiába írják az újságok, hogy Amerika már nem az az Eldorádó, ami régebben volt: az a magyar paraszt, földetlen földmivelő, aki itthon nem tud megélni, neki indul az oceáni utnak, hányódik-vetődik a nagy oceánjáró fedélzetközén kivándorlótársai százával együtt, átesik az Ellis Island szigorú ellenőrzésén, amíg végre beléphet az ígért földjére.

Az évtizedek óta szokatlanul tartó kivándorlás sajátságos állapotokat teremtett. Vannak családok, amelyek felében Amerika földjén, felében idehaza élnek. Az Atlanti Óceánt szelő gőzsórásiók egyre-másra hordják ide s vissza az amerikasok leveleit az „6-kontriban“ maradt rokonokhoz. Apák és férjek családjuk nélkül, szülők gyermekeiket elhagyva keverednek belé az amerikai munkaláz szédítő forgatagába. És a legtöbb kivándorlónak nem az a vágya, hogy hazajöhessen családjához, hanem az, hogy családtagjait is kivitesse magához az új hazába. Amióta Amerikában a bevándorlási, idehaza pedig a kivándorlási törvényt szigorították, ez a kívánság nem teljesül minden nehézség nélkül, sőt nem egyszer sajátságos bonyodalmak keletkeznek az elhagyott és Amerikába készülő családok körül.

Ilyen ügyben kell most döntenie Dálnoky Nagy Lajosnak, Aradvármegye alispánjának. Évek előtt kivándorolt Magyarpécskáról Mora Jánosné született Köteles Teréz, egy közepes sorsú földmivelő felesége. Moráné nem a legjobb viszonyban élt férjével és elkeseredésében pénzzé tette kis vagyonkáját, elhatározta, hogy kivándorol. Épen annyija volt, hogy a hajójegyet megválthatta. Elindult tehát Amerikába, két leányát a 12 és 14 éves Terézt és Máriát pedig azzal az ígérettel hagyta itthon, hogy majd kihatja őket Amerikába.

Moránének az újvilágban elég jól ment a dolga és jelenleg Buffalóban él, ahol New Brompton Road-on boarding-house-a van. Amint az amerikas magyarok kevertnyelven mondják: *burdos asszony* lett Moránéból: aféle nép penziója van, ahol többnyire magyarok bérelnek szobát, teljes ellátást a „hazai koszt“ kedvéért. Hogy így tűrhető módba került, szerette volna magához venni gyermekeit is, de ennek a szándékának útját állta a kivándorlási törvény. A leányok kiskorúak voltak, nem kaphattak utlevelet szülői beleegyezés nélkül. A pécskai főszolgabírósnál pedig kihallgatták Mora János, hogy beleegyez-e az utlevelek kiállításába. Az apa haragosan jelentette ki, hogy gyermekeit nem engedi ki Amerikába a hűtlenül eltávozott asszonyhoz. Az alispáni hivatal így kénytelen volt megtagadni az utlevél kiállítását.

Utóbb azonban fura dolog történt. A gyermekeihez ragaszkodó apa Mora János eltűnt Magyarpécskáról. A két leány ott maradt most már apátlanul, anyátlanul magára hagyatva. Buffalóban élő anyjuktól távol tartja őket az utlevélkiállítás útjában álló apai tilalom, apjuk pedig ismeretlen helyre távozott.

Az Amerikában élelmessé, amerikaivá lett pécskai asszony most újabb kérelemmel fordult Aradvármegye alispánjához, akit arra kér, hogy a megváltozott helyzetre való tekintettel, miután Mora János ismeretlen helyen tartózkodik, állítsa ki az utlevelet: az itt apátlanul, anyátlanul élő Mora Mária és Mora Teréz részére, hadd jöjjenek Ujmagyarországba szerencsét próbálni.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

* Péter abbé. Csányi Mátyásnak, a kiválóan képzett karmesternek Péter abbé című operája, amely a tavasszal, az aradi színházban való bemutatója alkalmával igen jelentős sikert aratott, holnap kerül a hódmezővásárhelyi színházban először színre. Az újdonság iránt a lehető legnagyobb érdeklődés nyilvánul, de nemcsak Hódmezővásárhelyen, hanem Szegeden is, ahonnan többen rándulnak át az érdekesnek ígérkező előadásra. Az opera előadása keretében bucsuzik a szerző, Csányi Mátyás, aki szeptembertől kezdve a pécsi színháznak lesz első karmestere.

* Megnyílik a Modern Színpad. Nagy Endre kabaréjában szombaton, augusztus 26-án lesz a szezonnyitó-előadás, amelyen egy sereg színpadi tréfa, bohózat és új kuplé kerül bemutatásra. A társulat tagjai nagyjából azok, akiket a közönség az eddigi szezonok során a szeretetbe fogadott: Medgyaszay Vilma, Hadrik Anna, Kökény Ilona, Szegő Józsa, Szász Ilona, Vidor Ferike, Sajó Géza, Kóváry Gyula, Boross Géza, Magyar Lajos, Huszár Károly, Boldizsár Andor, Papp János, Máhr Nándor. A szezonnyitó-előadson mutatkoznak be a kabaré új tagjai: Felhő Rózsi, a szegedi színház volt primadonnája, Marosi Adél, aki a Magyar Színháznak volt a tagja és Bányai Kató, az Országos Színiakadémia végzett növendéke. A konferenciát tisztelt természetesen Nagy Endre tölti be.

* Színészet Makón. Nádasi József színtársulatának Székely Ferenc igazságügyminiszter, Khuen-Héderváry miniszterelnök, Lingauer Albin lapszerkesztő, Békássy vasmegeyi és Baán Endre soproni főispánok odaadó közbenjárására, a kultuskormány segítségére sietett és lehetővé tette, hogy a direktor újult erővel kezdhesse meg működését. A következő évek szubvenciójából ugyanis 12.000 koronát előlegezték neki. Nádasi szeptember hó 1-én kezdi meg már a sopron-szombathelyi újjászervezett színtársulattal működését Makón. Az új társulat névsora a következő: Földes Dezső, Ujj Kálmán, Nagy Dezső, Békássy József, Petrik József, Latabár Rezső, Nádasy József, Szigethy Jenő, Kemener Lajos, Dobos László, Juhay József, Kerner Jenő, Peterdy Etelka, Berczik Margit, Dinnyési Juliska, Bányai Irén, Nadasiné, Kovács Bella, Fekete Rózsi, Dobosné, Bogyó Ilonka stb. Az új társulat első előadása Makón szeptember 1-én lesz az „Ezred apja“ bemutatójával. A makói előadások legnagyobb része vizsínházi diszletekkel fog lefolyni; Faludi Gábor ugyanis több diszletet bocsátott Nádasi rendelkezésére.

* Bűnhődés a szerelemért. A közönség legnagyobb tetszését váltotta ki ez a csodás drámai kép. Maga a film igazi mesteri munka, a cselekmény pedig az emberiség legizgatóbb és mindig aktuális problémáján épül fel. Az asszonyt tetten érik szerelmes Troubadurjával, akire súlyos büntetés vár a pásztororáért. Melengető szívét egy vadállat marcangolja szét, az asszonyt pedig a boldogságán kívül anyagi jólététől is megfosztja a férje. Szinte megrázza a néző lelkét az a fenségesen beállított jelenet,

amikor a szerelmes Troubadur férfias bátorsággal megy a halálba s szerelmes asszonyának ezt végig kell nézni. A mesteri drámai kép pnteken kerül színre utoljára az Apollóban. 177

* Sláger moziboházatok az Apollóban. Az Apolló-színház pénteki előadásainak különös érdekessége lesz. A kinematográfia legújabb s legötletesebb boházatai kerülnek színre. Ezeket a szípközvetítő boházokat végignézni bizonyára elsőrendű szórakozás. 177

* Automobilverseny a német császár jelenlétében. A franciák és németek vezetnek az automobilizmus terén. Németországban maga az uralkodó család a legfőbb patrónusa az automobil sportnak és Henrik hercegről, a német császár öccséről nevezték el az évenként megismétlődő „Prinz Heinrich Fahrtot“. Az Uránia színház nagyszerű új műsorán ritka élvezetet nyújt az idei német automobilverseny képe. A pompás gépkocsikat Vilmos császár és az uralkodó család jelenlétében indítják utnak és ezek száguldva teszik meg az elkerített pályán a vakmerő utat. A verseny végeztével maga a császár adja át a boldog győztesnek kézfogás kíséretében az emléktárgyakat. Az Uránia új műsorának másik pompás képe a nagy hollandi festőnek, Van Dycknek egy tragikus végű szerelmi története, mely Pathé színezésében a kinematográfia egyik újabb meglepetése. Bámullattal látjuk ezt a dekoratív gazdagságot, remek izlést és művészi játékot. Pénteken kerül színre utoljára az edelényi szörnyű mérszárlás, ennek hőse és áldozata. 175

* Bűnös szerelem. D'Leipzig Ottó német író szenzációs regényét, a Bűnös szerelmet szombaton mutatja be először az Uránia. A nagy eseményt ajánljuk a közönség figyelmébe. 175

TANÜGY.

(—) Tanügyi kinevezések Aradmegyében. A vallás- és közoktatásügyi miniszter Kromer József újszentannai segéd-tanítót a X. fizetési osztályba rendes tanítónak nevezte ki, továbbá Hesz Lujza Irén okleveles tanítónőt az apáti, Orodán Traján okleveles tanítót a szekudvari, Schneider Péter okleveles tanítót a honctói, Putnoky Jenő okleveles tanítót a maroskapronczai, Ackermann Mária okleveles tanítónőt a talpasi, Emenet Antal és Kirillovics Vilma okleveles tanítót, illetve tanítónőt a tózmiskai, Hajdu Pál okleveles tanítót a simonyfalvi, özvegy Bodrogyi Károlyné okleveles tanítónőt az aradi, Trieber Kálmán okleveles tanítót a medgyesegyházi, Németh Róza okleveles tanítónőt a tauzei, Dirle Pálné okleveles tanítónőt a borosjenői, Pajtás Albina okleveles tanítónőt az almáskamarási, Fülöp László okleveles tanítót a fecsetpusztai, Szöllösy Julia okleveles tanítónőt seprősi, Fülöp Mária okleveles tanítónőt a nagyvarjasi, Steiner Matild okleveles tanítónőt az újszentannai elemi iskolához tanítókká, illetve tanítóknak nevezte ki. Sziklai Tivadar szapáryligeti állami elemi iskolai tanítót a mikelakai, Deschenszky Nándorné Király Mária lajtaszentmiklósi állami elemi iskolai tanítónőt a borosjenői, Reichmann Izidor ópécskai állami tanítót a magyarpécskai, Filippi János szobotisti állami elemi iskolai tanítót a szapáryligeti állami elemi iskolához helyezte át.

AZ ARADI KÖZLÖNY telefonszámai:

Szerkesztőség (éjjel-nappal)	— 357
Szerkesztőség (csak éjjel használható mellékállomás)	— 151
Kiadóhivatal és hirdetés osztály	— 151
Nyomda	— 151

Sajtószabadság — törvénybe iktatva.

— Vázsonyi Vilmos indítványa. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Budapest, augusztus 24.

A Nap királysértése, elkobzása és kolportázstilalma körül kavargó viták, véleményeltérések ismét felszínre vetették az új sajtótörvény szükségességét. Évek óta sürgeti mindenki, hogy a mai, még mindig sok cenzurára alkalmas sajtótörvény helyett igazi sajtószabadságot teremtsenek és ezzel egyidejűleg szigorubb, megtorló intézkedéseket tegyenek a magánbeesületbe gázoló bulvár hírlapirodalom ellen.

Ezt a kettős elvet juttatta kifejezésre Vázsonyi Vilmos dr. országgyűlési képviselő, amidőn a mai napon indítványt adott be Budapest székesfőváros törvényhatósági közgyűléséhez — (és nem a munkaképtelenné obstruált, minden jó ideát bizottságokba temető parlamenthez) — a sajtószabadság és a sajtó által támadott magánbeesület védelme érdekében.

Az indítvány a következőket tartalmazza:

— Mondja ki a törvényhatósági közgyűlés, hogy a sajtószabadság intézményes oltalmát újabb törvények meghozásával sürögősen szükségessé látja és pedig a következőkre nézve:

I. A sajtótermékek szabad terjesztését törvénybe iktassák. A szabad terjesztésnek törvényben nem gyökerező hatósági akadályozása miatt a kincstár kártérítési kötelezettség terhelje. A sajtóvétségért előzetesen lefoglalt sajtótermékekért a kincstár a sajtóvállalatok anyagilag kártérítéssel tartozzék, amennyiben bírói ítélettel a lefoglalást feloldották.

II. Törvény mondja ki, hogy egyetlen sajtóvállalat sem kaphat a kormánytól több szállítási és hasonló jellegű kedvezményt, mint a másik. Ezzel ellenkező szerződést a kormány szállítási vállalattal nem köthet.

III. Törvény által állíttassék helyre a régi sajtó eljárás, amely többek között kimondja, hogy sajtóperben szabadon jelenik meg a vádlott a bíróság előtt. Előzetes letartóztatásnak vagy vizsgálati fogságnak sajtóvétség esetén helye ne lehessen.

Egyidejűleg követelje a törvényhatósági közgyűlés a magánbeesületnek szigorubb és hatásosabb törvényes védelmét azáltal, hogy

I. Törvényben köteleztessenek a sajtóvállalatok a ténybeli helyreigazítások közzétételére. Ennek elmulasztása esetén a laptulajdonos súlyos pénzbírsággal sújtassék.

II. Sajtó útján elkövetett rágalmozás és beesuletsértés esetén bírói ítélettel méltányos kártérítés legyen megállapítható a hírnevében, foglalkozásában megkárosított sértettnek. Törvény által mondassék ki azon magánjogi elv, hogy valótlan hírek közzétételéért a sajtóvállalat kártérítéssel tartozik.

III. A sajtópernek soron kívül tárgyalassanak és a sajtóügyi eljárás meggyorsíttassék.

Vázsonyi indítványát azzal végezi, hogy a főváros közgyűlése intőzzen ilyen értelemben sürgős feliratot a kormányhoz és keresse meg a társtörvényhatóságokat a felirat támogatására.

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Váltóhamisítással vádoztatott uriaszony. Nyolc évvel ezelőtt Polgár Karola dugszagdug árva leány férjhez ment Mahr Ferenc földbirtokoshoz, állítólag azért, hogy nagykorúvá váljék és vagyonához juthasson. A fiatal asszony, mikor vagyonát megkapta, nagylábon élt és csakhamar teljesen elköltötte pénzét. Ezután ismerőseitől kölcsönöket vett föl, majd pedig szövetkezetekhez fordult és amikor már mindenünnen

kikopott, pénzügyőrök kezébe került. Egy 8000 és egy 6000 koronás váltót számítottatott le Darvas Móríc nevű pénzügyőr útján és a váltót saját aláírásán kívül nővérenek, Polgár Izaurának nevével is ellátta. A váltókat azonban nem váltották be és a kereskedelmi és váltótörvényszék elé került az ügy. A váltópörben Polgár Izaura eskü alatt azt a vallomást tette, hogy a váltón lévő aláírás nem az ő kezétől származik és nem is bizott meg senkit nevének aláírásával. Ennek alapján magánokirathamisítás miatt indult meg az eljárás Mahr Ferenoné és Darvas Móríc ellen. Az írászakértők eltérő véleményt adtak az aláírásról és a budapesti büntetőtörvényszék váditanácsa Tholt bíró elnöklésével ma a vizsgálat kiegészítését rendelte el.

A hanyag gázgyár.

— Ahol nem tartanak éjjeli inspekción. —

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 24

Ha az idegen esti órákban végigjárja Arad utcáit, könnyen abba a tévedésbe eshet, hogy Aradon félig ingyen adják a gázt. Gázvilágítás van az utcákon, a legtöbb belvárosi lakásban, az üzletek nagy részében, még a kávéházak és vendéglők is, legalább is vegyes, — gáz és villany — világításra vannak berendezve. Ám a netalán így gondolkozó idegen élénk és végzetes tévedésben él. A gáz nem olcsó Aradon, hanem méregdrága. Alig van, azt is mondhatjuk, hogy egyáltalán nincs város Magyarországon, amelyben olyan drága lenne a gázvilágítás, mint Aradon.

És a drágaságba még bele lehetne törődni valahogyan. Hiszen az idegen tőkével dolgozó gáztársaság is nyilván úgy gondolkozik, hogy ameddig erős konkurrencia nincs, addig olyan áron szállítja a gázt, amilyen neki előnyösebb. Más városokban már mindenhol revízió alá kerültek a gázgyárak szerződésai és a közönség érdekét: az olcsóbb gáz árakat mindenhol sikerült kivívni a gázgyár részvénytársaságtól. Aradon ez a feladat még megoldásra vár. Tathát égető szükség van arra, hogy az aradi gázgyár ügyeivel hivatalosan is foglalkozzanak. Nemcsak azért, mert a gáz drága, hanem azért is, mert a gáz rossz. Rossz a kezelésmód, hanyag és épenséggel nem modern a gázszolgáltatás.

Tegnap éjszaka például megtörtént, hogy egy aradi nagy iparvállalatnál elromlott a gázóra. A gázgyár emberei — ebben az irányban is töméntelen a panasz — nem kezelik kellőképpen a gázórákat. Nem töltenek az órába elegendő vizet, berozsdásodni hagyják az érzékeny szerkezetet, amely azután így idő-nap előtt tönkremegy. Így történt a fentemlített esetben is. A rosszul kezelt gázóra tönkrement és a működésbe helyezni akart gázmotorhoz nem szállított gázt.

Más városban, ahol a gázgyár nagyobb figyelemmel van a közönség érdekeire, ilyenkor sines nagyobb baj. Csak telefonértesítést kell küldeni a gyárba és már utban is van az egész éjszaka inspekciónzó gázszerelő a baleset helyére. Aradon azonban ez nem megy ilyen egyszerűen. A gázgyárba éjjel nem lehet telefonálni, mert telefon csak a hivatalban van, a gyárban nincs. Sötétség borulhat a fél városra, felrobbanhat a gázvezeték az Andrássy-tér közepe, éjszaka a gázgyárat gyorsan nem lehet értesíteni a bajról. Hanem megvan a módja ennek is. Be kell ülni egy kocsi, kidöögni a gázgyárba avval a hű reménységgel, hogy így talán gyorsan elő lehet keríteni a szerelőt. A gyárban azonban csak inspekcións tisztviselő van, inspekcións szerelő

nincs. A tisztviselő utbaigazit: valahová a Kapa, Fejsze, vagy nem tudom milyen utcába kell menni, felzörgetni a ház mestert, a lakókat, sorra kérdezni, hogy vajon melyikük a keresve-keresett Kiss János gázszerelő? Akkor a szerelőt karon lehet ragadni és osekély négyöt órai keserves hajszá után ki lehet javítani a hibát.

Hogy a gázgyár indolenciája milyen károkat okoz ezzel, azt nem egy aradi iparvállalat el tudná mondani.

De a nagy közönség és a város érdeke is megkívánja, hogy a gázgyárat jobb kiszolgálásra szorítsák. Ha már drága a gáz, legalább könnyen hozzá lehessen jutni Magyarországon legdrágább légszereséhez.

HIREK.

Az aszfaltbetyár.

— Vágó Béláné kalandja. —

Távira tudósítás.

Budapest, augusztus 24.

A Magyar Színház művészeinek, Vágó Bélának a feleségét, aki maga is ismert nevű színésznő, ma délelőtt durván inzultálta egy aszfaltbetyár. Az uriaszony próbáról jött a színházból a Wesselényi utca és az Erzsébetkörút sarkán fel akart szállni a villamosra, amikor a megálló előtt egy fiatalember megszólitotta:

— Hova megy, szép asszony?

Az uriaszony nem felelt a tolaodónak, hanem felszállt a villamosra. Az uriember utána ugrott és mellé ült. Szorosan mellé. Olyan szorosan, amennyire csak elképzelhető. Vágóné nem akart betrányt csinálni, a Rákóczi-ut sarkán leugrott a villamosról. A szerelmes ifjú utána. Ekkor aztán kitört az uriaszonyból a telháborodás és rákiáltott a lovagra:

— Takarodjék, mert pofonvágom.

— Ah, — felelt a tisztviselő, — ilyen szép asszonytól még egy pofont is szívesen veszek.

Igy Vágóné kénytelen volt a Rákóczi-ut sarkán posztoló rendőrt segítségül hívni. Mikor a rendőrt meglátta az ifjú, vége lett a szerelemnek, szaladni kezdett. A rendőrt utána. Elfogták és bevitték a nyolcadik kerületi kapitányságra, ahol kiderült, hogy Rosenberg Gyulának hívják, az Unió gőzmosogató tisztviselője.

Bottta Béla rendőrfogalmazó rögtön kihallgatta Rosenberget és utcai botrány okozásáért rögtön el is ítélte ötven korona pénzbüntetésre.

— Az időjárás. (Az országos meteorológiai intézet hivatalos jelentése.) Jólát: Helyenként zivataros idők várhatók, lényegtelen hőváltozással. Sürgönyprognózis: Meleg, ziratarok. A hőmérséklet délelben 29.4 Celsius.

— Lajos napja. A Kossuth aszfaltársaság ma ünnepelte meg a Magyar Király vendéglőben Kossuth Lajos névnapjának előestéjét. Az ünnepélyt, melyen több ünnepi beszéd és szavaltat hangzott el, társasvacsora fejezte be.

— Toselliné emlékiratai. Münchenből jelentik: Toselliné emlékiratai szeptember végén fognak megjelenni. Toselliné az utóbbi időben igen enyhítette emlékiratait. Így elmaradtak belőle a II. Vilmos császárra és környezetére vonatkozó fejezetek, továbbá Ferenc József király rokonságára vonatkozó fejezetek és a toszkáni nagyheregei családhoz való viszonya. Az emlékiratok egyszerre angol, francia és német nyelven fognak megjelenni.

— A Nemzeti Kaszinó nesztora. Budapestről jelentik: A Nemzeti Kaszinó Kossuth Lajos-utcai palotáján gyászlobogó jelenti, hogy a kaszinónak nesztora, a fővárosszerzte ismert öreg különcödő, László László meghalt. Az elhunyt öreg ur Fáy Andrással együtt egyik alapítója és főrésztvevője volt az *Első Hazai Takarékpénztárnak* és fiatal korában meleg barátság fűzte Kossuth Lajoshoz és családjához. A politikában aktív szerepet nem játszott. Az öreg ur, aki több mint két éve betegeskedett, alig hagyta el a szép-utcai lakását. Mindössze kétszer kocsikázott ki az idén a *Park Klubba*, de onnan is korán hazatért. *Garai Károly* nevű inasa volt állandóan mellette, aki már majdnem harminc éve szolgátja hűséggel. A halál hosszú szenvedés után tegnap délután öt órakor következett be. Háziorvosa, *Faykiss Ferenc* dr., még tegnap meglátogatta betegét és a család tagjait elő is készítette a katasztrófára. A temetésről még nem történt intézkedés. A holttestet ma este a kerepesi temető halottasházába viszik és onnét fogják eltemetni.

— Richter mérnök kiszabadulása. Jénából jelentik: Magától Richter-ól sem családjához, sem a Zeiss optikai gyárhoz nem érkezett hír, de itt már nem aggódnak érte, mert bizonyosan kezében van az az összeg, amely a váltásdíjra elegendő. Már régebben kiszabadult volna Richter, de a török hatóságok tovább üldözték a brigantákat, noha a szalonkii német konzul értesítette őket, hogy szüntessék be a hajszát, mert egy embere már személyesen tárgyal a görög rablóbandával. A rablóknak háromezer török fontot ajánlott föl a német konzul, de ők csak négyezer fontért voltak hajlandók Richtert kiadni és mikor ezt a pénzt megkapták, éjszakának idején megmutatták az utat, amely Elmuna felé vezet, Richter gyalog ment odáig s onnan török határőrök elkísérték Ellasszonába. — Berlinből táviratozzák: Richter mérnök szabaddonbocsátását a jénai lapok rendkívüli kiadásban közölték, de Richter felesége az erre vonatkozó híreket nagyon tartózkodóan fogadta, mert Richter sorsáról már sokszor nagyon elentéves hírek keltek szárnyra. Richter nyolcvan éves anyját mélyen meghatotta fia szabaddonbocsátásának híre. Az öreg asszony elhatározta, hogy fia elé utazik Szalonikibe. — Richter Ede még nincs is otthon, de a lakásán már garmadaszámra hevernek impresszáriók levelei, akik felolvasásköruira invitálják nagy pénzért a kalandos mérnököt. *Friedmann Adolf* budapesti ismert orfeumtulajdonos is ajánlatot tett Richternek, hogy három estén át mondja el kalandjait a budapesti publikum előtt.

— Revolveres pékmesterek. Fővárosi tudósítónk jelenti: A sütőiparosok szövetsége ma ismét zajos jelenetek színhelye volt. A sütők a legutóbbi tüntetés hatása alatt engedélyt kértek a főkapitánytól, hogy állandóan revolvert hordhassanak maguknál. A fegyverviselési engedélyt meg is kapták s ma már valamennyien tüntetőleg revolverrel jelentek meg a munkások között, sőt az egyik mester revolverét ráfogta egy munkásra. Ezen a munkások annyira felháborodtak, hogy a munkaközvetítő iroda egész berendezését szétrombolták, az ablakokat betörték, úgy, hogy a helyiséget be kellett zárni. A munkások ma délután négy órakor gyűlést tartottak, melyen kimondták, hogy a munkások becsülete tiltja, hogy továbbra is piszkos alkuba bocsátkozzanak a mesterekkel, kik az egyezményt amugy sem tartották meg, mert 120 munkást nem fogadtak vissza. Azonkívül kimondták, hogy munkásokat ezentúl újlag csak a szakszervezet közvetíthet s azokat a munkásokat, kik nem a szakszervezet útján jutottak munkához, bojkotálják, velük egy műhelyben nem dolgoznak. Elhatározták még a munkások, hogy amerikaizni fognak, nem dolgoznak oly sokat és gyorsan, mint eddig. Ha ez a mestereknek nem tetszik, bocsássa el őket. Ezek szerint a harc a

pékiparban ismét megkezdődött s a sztrájk a közeli napokban újlag, de sokkal erősebben ki fog törni.

— Repülőverseny Sopronban. Sopronból jelentik: A bécsujhelyi városi tanács átiratban fordult a soproni tanácshoz, hogy hajlandó-e támogatni azt a turarepülést, melyet szeptember hónapban Bécsujhelyből rendeznek s amelybe belekapcsolják a szomszédos városokat, köztük Sopront is. A városi tanács rögtön értesítette a bécsujhelyieket, hogy szívesen látja a repülőket és mindent elkövet a repülőverseny sikere érdekében.

— Gyilkol a páciens. Szabadkáról jelentik: Megdöbbentő hegyetlenséggel gyilkolta meg ma reggel *Stoisics Mladen* boróci napszámos a község orvosát. Boróc egy kis, szerb lakosságú falu Palánka és Titel között. Tizenhat környékbeli falunak *Kohn Armin* dr. a körorvosa. A fiatal orvos néhány évvel ezelőtt került erre a vidékre, amelyet hevesvérü temperamentumos emberek laktak. Két évvel ezelőtt *Stoisics Mladen* boróci napszámost és feleségét kezelte, akik egy időben feküdtek betegen. *Stoisicsnak* a falu határában van egy háza és kevés földje. Az orvos gondos kezelése gyógyította a beteg házaspárt, a gyógykezelés díjával azonban adós maradt *Stoisics*. Az orvos többször kérte fáradsága díját, de *Stoisics* nem fizetett. Végül is *Kohn* dr. beperelte *Stoisicsot* és feleségét. A palánkai járásbírósa előtt volt a tárgyalás, de az alperes *Stoisics* meg se jelent. Elmarasztalták és tegnap már elárverezték a házat.

Ma kora reggel fejszével a kezében *Stoisics Mladen* megjelent *Kohn Armin* dr. körorvos lakásán. Egyedül találta az orvost, aki dolgozószobájában olvasgatott. *Stoisics* belépett az ajtón, magasra emelte a fejszét és rárivall az orvosra:

— Most meghalsz kutya!

Ezzel le is csapott élesre fent fejszéjével az orvosra, aki szó nélkül összeesett. *Stoisics* erre kimenekült, de az utcán föltartóztatták és a csendőroknak adták át. A szerencsétlen orvosnak fejét hasította ketté a rettenetes fejszeesepás. Állapota olyan súlyos, hogy halála minden pillanatban bekövetkezhet.

— Halálozások. Fiumében meghalt a minap *Pekár Károly* dr. egyetemi magántanár, az ismert, jeles esztétikus és irodalomtörténész, aki Aradon született. Az apja itt Máv. üzletvezető volt. Négy esztendeig volt beteg, a szünet nélkül való, megerőltető tudományos munkásság törte meg testi erejét. Egyike volt a legképzettebb esztétikusoknak s érdekes, új elméletével is nagy figyelmet keltett tudományos körökben. Mint költő is megismertette nevét *Pekár Károly* álcéven írt verseivel. Negyvenkét éves volt. Halála nagy részvétet keltett mindenütt, ahol a jeles tudós munkásságát ismerték. Tegnap helyezték örök nyugalomra a fiúmei temető halottasházából.

Ehrbar Henrikné szül. *Rosum Katalin* augusztus hó 23-án, d. u. 6 órakor, életének 44-ik évében elhunyt.

— Az angolországi sztrájk. *Liverpoolban* mint *Londonból* jelentik, a helyzet ismét komolyabb kezd lenni. A sztrájkbizottság felhívást tett közzé, a melyben közli, hogy a munkaadókkal folytatott tárgyalások nem vezettek eredményre. Ilyen körülmények között a felhívás szerint nem marad egyéb hátra, mint-hogy proklamálják az összes szállítómunkások és a közúti vasúti alkalmazottak általános sztrájkját. A felhívás végül figyelmezteti a sztrájkolókat, hogy semmi körülmények között se kezdjék meg a munkát addig, a míg a sztrájkbizottságtól utasítást nem kaptak rá. Ez a felhívás igen rossz hatást tett, mert a szállító-munkások általános sztrájkja újabb borzasztó csapást zudította Angliára. — *Bremából* táviratozzák: Az itteni kikötőmunkások határozatot fogadtak el, a melyben kijelentik, hogy szolidárisak a sztrájkoló angol munkásokkal s

Angliából érkező és sztrájkőrök által megrakott hajók szállítmányát nem rakják ki.

— A kolera. *Zágrábból* jelentik: Ma délelőtt egy *Grácból* ideérkezett kávéházi felíró kolera-gyanús tünetek közt megbetegedett. A kórházba szállították s habár még nem állapították meg rajta teljes biztossággal a kolera-t, az összes szimptomák arra mutatnak, hogy betegsége kolera. — *Fiuméből* jelentik: A kormányzósa ma a következő jelentést küldötte a belügyminisztériumnak és *Wickenburg István* gróf kormányzósa: Miután *Fiumében* már a hetedik napja kolera-gyanús vagy kolera megbetegedés nem fordult elő, a várost kolera-mentesnek nyilvánítják. — *Grácból* táviratozzák: A helytartóság egészségügyi osztálya a varasdi kerületi hivataltól távirati értesítést kapott, hogy *Krisovlian* határközségben, amely nincs stájer földön, ázsiai kolera-t konstataáltak és elrendelték a határ őrzését. — *Konstantinápolyi* távirat jelenti: Tegnap huszonhét koleraeset történt, köztük kilenc halálos lefolyású. Ezenkívül tizenhárom régebbi kolera-beteg halt meg. — *Üszküből* jelentik nekünk: Egy itteni tüzérkazárnyában koleraeset fordult elő, mire az egész kazárnyát katonai kordonnal vették körül. Magában a városban újabb koleraeset nem fordult elő, ugyszintén *Ipegen* sem. Az epidémia kitörése óta ezertizenkét megbetegedés történt. *Prisztinában* egy, *Prizrendben* öt újabb kolera megbetegedés fordult elő. *Novibazár* szandzsákban naponként átlag ötvenen betegednek meg kolera-ban. A megbetegedés negyven százaléka halálos kimenetelű. *Mitrovica* kolera-mentes.

— Lólopás. Ma reggel négy órakor *Kelemen István* gáji gazdálkodó családjával együtt bejött Aradra, hogy egy kocsi dínnyét eladjon. A tanyán csak a szolgáló legény maradt, akit tegnapelőtt azért fogadott föl *Kelemen*, mert egy pár lovat vásárolt ezerkétszáz koronáért. Fiatal, félvér lovakat, melyek azonban úgy látszik, egy szervezett lóköltő bandának is tetszettek, mert ma délelőtt, mikor *Kelemen* hazatért a tanyájára, a lovaknak és a szolgának is csak hült helyét találta. Rámer *István* gáji rendőrkapitány a feljelentés megtétele után lovasrendőroket küldött a lólovaj nyomába. *Greén Nándor* főkapitány pedig több vármegyére terjesztette ki a nyomozást, mert úgy látszik, hogy az utóbbi hetekben az Alföld délmegyéiben sűrűn előfordult lólopásokra szervekedett társaság egyik tagja az a szolgáló-gény is, aki *Kelemen*hez hamisított munkásigazolvány alapján állott szolgálataba és es alkalmas pillanatban az értékes lovakat elköltötte.

A rendőrség a következő körözvényt adta ki: Ma hajnali 4 órakor *Kelemen István* aradi lakos istállójából ellopatott egy három éves világos pej kanca, jegytelen erős sörényű és egy 2 éves sötét pej kanca, szárosa orru, első bal lába kissé kesely, értékük 1200 korona, lopással két nappal ezelőtt szolgálóként felfogadott közep sovány termetű, pelyhedző szőke bajszú, pelyhedző kórskállu 20 év körüli, szürkés kabátot, kockás csizmanadrágot, papucsot, új fekete puha kalapot viselő, magyarul és németül beszélő egyén gyanúsított, kinek *Peták Ábrahám* névre kiállított munkás könyve volt, ez nyilván hamis. Különös ismertetője: orrcsontja horpadt, pisze orru. Kérünk sürgős nyomozást, eredmény esetén értesítést. Arad, 1911. évi augusztus hó 24-én. *Greén, s. k.* h. főkapitány.

— Szerencsétlenség a hadgyakorlaton. *Eszék-ről* táviratozzák: A verőci nagy lovassági hadgyakorlatoknál tegnap szerencsétlenség történt. Egy huszárezred öt lovasból álló csapata, amely reggel kilovagolt a gyakorlatok színterére, utközben egy könnyű deszkákkal befűdött kutba esett. Egy huszár és öt ló a vízbe fuladt.

— Öngyilkosság. Ma este fél nyolc órakor a *Vörös Okor* vendégfogadó 3-as számú szobájában öngyilkossági szándékkal marólugot ivott *Agoston Etel* 18 esztendő leány. Súlyos sérülésekkel került a kórházba. Vallomása szerint azért akart megválni az élettől, mert a barátja hűtlen lett hozzá.

— Lyoni francia tanítónő órákat ad jutányos áron, esti órákra is vállalkozik. *M. L. Vincent*. Közép-utca 25/a. 3764

— Száznyvenöt millió hagyaték. Londonból jelentik: Gates J. W., a nemrég elhunyt börze spekuláns száznyvenöt millió korona értékű vagyont hagyott hátra. Végrendeletében Gates úgy intézkedett, hogy a hagyatékában talált értékpapírokat tíz esztendőig nem szabad eladni.

— Az Aradi Közlöny panaszkönyvéből. A következő levelet kaptuk:

Tekintetes Szerkesztőség! Szíveskedjék b. lapjukban alanti soraimnak helyt adni: Tudni való, hogy ezen a nyáron európaszerte óriási hőség dominált, ezen hőséget miink Aradiak is éreztük és érezzük jelenleg is. Más városokban a városi vezetőség segít némileg ezen bajon azszal, hogy a meglevő parkokat gondozza, azoknak, valamint az utcáknak az öntözését többször elrendeli naponta, miáltal a közönségnek türethetővé teszi a nagy hőséget. Minálunk Aradon egész másként van. Van két parkunk amelyek gondozatlanok, a virág ágyak elhanyagoltak, naponta talán egyszer lesznek megöntözve s akkor is felületesen, úgy hogy ha az ember az esetleges hőség ellen oda menekülne, ott sem különb, mint az utcán, ott is oly nagy hőség van, mert többszöri megöntöztetés hiányában ott is érezhető a perzselő hőség. Van egy városligetünk, az is teljesen élvezhetetlen, ott is takarékoskodnak az utak gondozásával és megöntöztetésével. De legnagyobb kellemetlenségeknek vannak az egyes utcák lakói kitéve, ahol a nagy kocsiforgalom miatt állandó nagy por uszik a levegőben és az utcák legfőlegb egyszer lesznek naponta megöntözve. Például a Kosuth-utca, amelyik Arad egyik legforgalmasabb utja, itt a kocsiforgalom már reggel 3-4 órákor kezdődik és tart késő estig, itt a kocsiforgalom óriási port csinál, az utca egyszer s kivételesen kétszer lesz megöntözve, akkor is: mikor már a nap perzselően ég és akkor is felületesen, mert a kocsis oly gyorsan hajt öntözés közben, hogy kevés víz folyik a járdára, neki a fő, hogy hamar végezzen. Ez utca lakói reggel nem képesek a nagy portól kellően szellőztetni. Tanácsos volna és a város lakói méltán követelhetik, hogy az utcákat legalább 3-szor öntöznék ily forróságban, kora reggel, délbe és este, mint az más városokban is van és akkor is alaposan, miáltal csökken a nagy por és az utca járdája nem sugározna vissza oly erővel a nagy hőséget. Bizony ez még igen kevés ézrevétel abból a sokból, ami hiányzik Aradon s ami Aradot oly háttérbe szorítja a többi vidéki városok mellett. Köszönettel és kiváló tisztelettel egy aradi lakos.

— Expressz szerelem. Nagyszalonlán szélben-hosszab-n beszélnek egy pikáns esetről, amelynek aktív főhőse egy tehetséges nyomdászlegény. Az előzmények a tavasszal játszódtak le. Egy hangulatos, jázminillatos tavaszi napon, amikor, mint a költők állítják, minden szerelmet lehel. A tehetséges fiatalember heves ostromot intézett egy bájos leány ellen. A leány először hallott szerelmi vallomást és a szép szavak megszedítették. A Don Juan ettől még nagyobb szerelemre gyulladt és a balszamos tavaszi nap varázsa alatt alig néhány óra múlva, egy másik leánynak magyarázta, hogy mi a szerelem. A második számú leány is ifjú volt és bohó, aki szintén nem tudott ellentállani a férfi forró ölelésnek. Ne mert a nyomdász már benne volt a gyakorlatban és a tavasz mámorá perzselte a véré, még egy harmadik hölgyike apró lábai elé is oda borult. Ismételte a szerelmi vallomását és a harmadik nőseke sem tagadta meg a osókot... Ez egy szép tavaszi napon történt Nagyszalonlán. Ez az egész ex. ressz hódítás. És mostanság három szalonlantai polgár családban újították fel az Ember tragédia ának ismeretes jelenetét. Ádám megkérdezte Évát:

— Hogy érzi magát?

És Éva sugta:

Köszönöm kérdését, anyának.

Három bős apa revolverrel kereste a nyomdászt, ez azonban elmenekült. Eerre a bírósághoz fordultak, hogy keresse meg a bíróság az apát. Haromszorosan keresse meg, mert három golya egyidőben való megerkezését várják Nagyszalonlán...

— Iskolakönyvek felárban. Használt, de jó állapotú, újszta, legújabb kiadású, bekötött tan könyvek az új iskolá idényre felárban már most kaphatók Kerpel Iszó könyvkereskedésében. E cég az előző év tankönyveit méltányos árban átveszi. 3071

— A zelnagógából. Folyó hó 25-én (pénteken) d. n. 6 és fél órákor, továbbá szombaton. d. e. 9 és fél órákor próba előimádkozás lesz.

— Baleset. Az Álmos-utca 27. sz. ház építésénél ma reggel fél 6 órákor Pabics Antal napaszámos mészoltás közben a mészbe esett. Arcán, hátán, mellén sérült meg. A kórházba szállították.

— Iskola beiratás és a vidékiek. Arad és vidéke közönsége előtt már ismeretes, hogy a beiratás alkalmával a gyermekeink részére a teljes iskola szükséglet a legjobban beszerzhető Fischer Simon Nagy Áruházában Aradon Szabadság-téren 12. sz. alatt. Az áruházba megérkeztek nagy választékban iskolatáskák, tolltartók, könyvszíjak, gyermek-fehéreneműk, kalapok, sapkák, esőernyők, harisnyák, zsebkenedők, erszények és minden elképzelhető tárgy, amelyek iskolásgyermekek részére szükségessé. Főlegesen említeni, hogy a szigorú szolid kiszolgálás és a rendkívül olcsó árak kizárnak minden más versenyképességet, amely elvnek a Nagy Áruház tulajdonos köszönheti, hogy az aradi és vidéki vevőközönség oly előszeretettel tömegesen keresi fel a Nagy Áruházat. Az ingyen ezüst óra kedvezmény 30 koronán felüli, egyszeri bevásárolásnál az iskolabeiratásnál érvényes. 4084

— A virágtó gyermekek száza halnak el nyaranta hányás- és hasmenésben. Ez ellen a legjobb óvást nyújtja a csecsemő rendes táplálása „Kufeko“-vel és tejjel. „Kufeko“ a tejet könnyebben emészthetővé teszi és elejét veszi a bélerjedésnek. Egyáltalán a „Kufeko“ és annak gazdag tápereje az egész szervezetet és így a gyomrot és a belet is ellentállóbbá teszi a betegségek csíráival szemben.

— Aradmegye nagy fall térképe az új helységnevekkel megjelent és Ingusz, valamint Kerpel könyvkereskedő cégeknél kapható. 3459

— Francia hőkörök legbiztosabb készítéséről — házilag — a hőkörözma 1 üveg 60 fillér; vójtek és Weisznál. 4501

TARKASÁGOK.

(Az álmatlanok.) Egyik aradi ügyvédről szól a krónika. Hogy ki volt az? Azt nem áruljuk el, de különben is könnyű kitalálni, hisz Aradon oly kevés az ügyvéd. Az ügyvéd ur ideges ember, álmatlanságban szenved. Napokon keresztül nem tud aludni s a kínzó baj ilyenkor annyira elgyötri, hogy aztán nappal a fizetési moratóriumért jövő klienseknek nagyon kevés bókot mond. Az irodai személyzetet nem kényeztetí ilyenkor valami nagyon el. Különbben egyike a legkedvesebb és legkedélyesebb princípálisoknak, de az álmatlan éjszakák után ideges, követelő, türelmetlen.

Egy ilyen „fekete napon“ elébe állott a jelelőtte:

— Principális ur, talán nem aludt, hogy ennyire ideges?

— Nem aludtam? Már négy napja nem tudtam semmit sem aludni! Tudja mi ez?

— Hát persze, hogy tudom, én sem tudok aludni. Három napja nem aludtam egy falatot sem!

— Ön nem tudott aludni? Hát ez hogy lehet? Hisz Ön egy erős, robusztus, egészséges ember!

— Nem is azért, hanem mert roppant feledékeny vagyok. Egymásután három éjszaka elfelejtettem lefeküdni!

(Asztaltól is...) A törvényszéken békéltetik a válni szándékozó házaspárt. A bíró immel ámmal megkísérli kibékíteni a házaspárt, de ez mint rendszeren, úgy most sem sikerült. Végre a bíróság meghozza a szokásos ítéletet: a házaspárt elválasztja ágytól és asztaltól.

A házaspár nyugodtan hallgatja végig az ítéletet, de végül az asszony nem tudja tovább tűrtöztetni a kíváncsiságát és megszólal:

— Kérem, tekintetes bíró ur, az asztaltól is elválasztanak? Hát az uram most már ennél sem tud?

Mennyi adót fizetünk?

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, augusztus 24.

Rédjeb Bajzám bókakereskedő 6 kor. 40 fillér + 9 kor. 40 fillér, Lövinger Miksáné 63 kor., Leichter Lipót 107 kor., Dresmudt Gyula 108 kor., Bogsán Gyula 126 kor., Weisz Farkas 130 kor., Loroh Mátvás és Tafrov Józsefné 163 kor., Binéth Ignác 183 kor., Steiner Adolf 196 kor., Rosenberg Arnold 275 kor., Kramarovich József 81 kor. bókakereskedők. Róth Izidor 82 korona, Herzfeld Gyula 109 kor., Menczer Márton 136 kor., Rosenwirth Géza 144 kor. butokereskedők. Fülöp Lajos 168 kor., Steigerwald Alajos 180 kor., Verbos Nándor és Árpád 355 kor., Bruckner Lipót 392 kor., Lengyel Mánó 635 kor. butorgyárosok. Dániel Dzsó cementkarógyáros 99 kor., Kapp János 40 kor., Liza János 48 kor., Szonoru Gergely 48 kor., ifj. Polónyi János 48 kor. cséplőgéptulajdonosok. Polónyi Pál 49 kor., Csapela György 64 kor., Faragó Gyula 80 kor., Szereda János 80 kor., ifj. Gaál Pál 100 kor., Sima Károly 200 kor. cséplőgéptulajdonosok. Szilágyi Mánó osorépkályhakereskedő 171 kor., Mittel József osorépkereskedő 68 kor., Petrány Illés 13 kor., Killer Jenő 17 kor., Wandraosek Károlyné 24 kor., Krozman Illés 25 kor. osorepasmesterek. Iritz Izidor 30 kor., Nádor Jakab 42 kor., Bittelheim Janka 48 kor. osalészerzők. Záray Géza csemegekereskedő 195 kor., Kobza Imre 18 kor., Kondrossy Imre 27 kor., Rubás Gyula 33 kor., Sonnenwirth József 47 kor., Schindlberger Lipót 59 kor., Ceiler István 130 kor. cipőfestők. Pardi János cipőfelsőrézkészítő 2 kor., Fábán Ferenc 5 korona, Weinberger Mda 10 korona, Zászló János 10 kor., Thusz Péter 13 kor., Balog István 16 kor., Hezső Béla 16 kor., Mikita Miklós 17 kor., özv. Rogean Ferencné 17 kor. 70 fillér, Paloczi János 18 kor., Reich Herman 18 kor., Ekker Péter 19 kor., Weisb János 19 kor., Poszt Antal 19 kor., Szulanek Antal 22 kor., Boros Imre 19 kor., Hoffenprádl Frigyes 19 kor. 60 fillér, Szukovits János 21 kor., Bleiziffer Fülöp 21 kor., Szabó Ferenc 24 kor., Zuorovszky József 24 kor., Szirbik József 24 kor., Dzsó Lajos 24 kor., Hajós András 24 kor., Pente Lajos 25 kor., Kalász János 25 kor., Darvas Dénes 25 kor., ifj. Szirbik János 26 kor., Jahn Antal 27 kor., Sohush Gyula 19 kor., Poszt Rzsó 30 kor., Leitner Jánosné 30 kor., Kaupert Áda 30 kor., Duma Jánosné 30 kor. 70 fill., Steger István 31 kor., Zimmermann János 31 kor., Weisz Ignác 31 kor., Bolezni Károly 32 kor., Jirzig Rzsó 34 kor., Fehér Imre 36 kor., Dusohl Ferenc 37 kor., Erbeszkern János 38 kor., Gara Miklós 39 kor., Münz Mór 40 kor., Bartienozky József 41 kor., Tafrov Sebestyán 42 kor., Szabolci János 43 kor., Nagy István 41 kor., Klein József 10 kor., Lőrinc Lajos 48 kor., Nyiri Csátár 49 kor., Váchol László 50 kor., Tóth József 57 kor., Schnur Jakab 5 kor., Weisz Márton 64 kor., Csernóoky Imréné 73 kor., Braoska Károly 74 kor., Csernóoky Mihály 96 kor., Bolezai Antal cipészek 123 kor., Landsauer Samu 67 kor., Purjess Lázár 71 kor., Rósa Jenő 81 kor., Moskovitz Farkas 300 kor., Weinberger János 195 kor., Lányi Marcel cipőkereskedő 202 kor.

Az adókvető-bizottság e hó 26 án osizmediak, csipceáruház, cogaack kereskedő, fagyalt és cukorka készítő, cukorka és délygümölcs kereskedők, cukorgyáros, cukrászok, cukorka, likör és csugyáros, gyümölcsáros, denaturáltiszesz kereskedés, diszmű és norinbergi kereskedők, disztókupások, donánytözsde, cipőkereskedő III. oszt. kereseti adóját fogja megállapítani.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK.

P. A cikkíró hivatalos adatok alapján és egész sereg olyan egyénnel, (akik ismerik a viszonyokat) folytatott beszélgetés alapján írta meg a közleményt. A szerzőnek közvetlen tapasztalatai is vannak erről az elszomorító állapotról. A választ főlösegesnek tartjuk.

Z. M. Van Aradon.

Maidt és Schrod

Arad, Andrassy-tér 17.

(Reinhart-ház.)

Férfi kelengye óriási választékban.

Nagy raktár nyakkendő különlegességekben — Férfi felöltők, Raglanok és gummi kabátok 80 koronától. 2168

Intézeti flu kelengyek dus választékban.

Szabott árak! — Szolid kiszolgálás!

Vároai és megyei telefon 765

Egy régi előfizető. Az előbbi panaszt mi már többször szóvá tettük és orvoslást kértünk. A levele második részében foglaltakról alig pár napja közöltünk tudósítást.

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

= Kültelki bank. Arad pénzügyintézetének száma a közeljövőben ismét megszorodik. A Vasutas Takarékpénztár aradi fiókja ugyanis néhány hét múlva Kültelki Bank címen pénzügyintézetet nyit a Boros Béni-téren. A Banknak zálogüzlete is lesz.

= Tenyésztés-állat beszerzés Aradmegyében. Serényi Béla gróf földművelésügyi miniszter áldozatkészségével, az ország állat-állományának fejlesztésére indított és anyagilag segélyezett tenyészállat beszerzésből az aradvármegyei gazdasági egyesület is hatalmasan kivette részét. A nagy arányú vásárlások könnyű és gyors lebonyolításáért a dícséret Serbán János miniszteri tanácsost illeti meg, ki pártatlan hozzáértése és szorgalma által úgy az egyesületnek, mint az ellenőrzést végző gazdasági felügyelőnek megkönnyíti a helyzetét. Vácairól és szétosztott eddig az egyesület 339 drb. tenyésztehenet 229,781 korona 20 fillér és 452 drb. tenyészkecskét, legnagyobb részt magyar mangolica fajt, 76856 korona 40 fillér, összesen 306,637 korona 60 fillér értékben. Erdeme az egyesületnek, hogy a 339 drb. tenyésztehenéből, kivéve a Svájból behozott 66 drb., továbbá az ország különböző részeiből beszerzett különböző pinzgau és berni jellegű 56 darabot mind, tehát 217 darabot aradmegyei tenyésztehenektől szerezte be és pedig jó hírű nagybirtokosok és uradalmi tenyésztehenektől 63 darabot, Németpe-regi kis tenyésztehenektől, kiknek az országban egyik legzebb tenyésztehenük van, 127 darabot Kispereg, Szapáryliget és Nagyzerind község kistenyésztehenektől 27 darabot. A beszerzések a nyári munka idő alatt szünetelvény, szeptemberben fognak ismét folytatódni. Az egyesület részéről a vásárlásokat és szétosztásokat Vársárhelyi József igazgató elnök szakszerű vezetésével mellett Ipolyi-Keller Iván ügyvezető és Komény Szilárd tükörök végzik, kiknek igen megkönnyíti feladatukat szaktudásokkal az ellenőrzésre kirendelt Meiszner Ernő gazdasági felügyelő és Lahner Károly gazdasági segédfelügyelő.

= Országos tenyész baromfivásár Aradon. Az aradmegyei gazdasági egyesület ez év őszén a szokásos országos tenyész baromfivásárt ismét megtartja, melyre vonatkozó előkészületi munkák már folyamatban vannak s a részvételre való felhívásokat s bejelentő leveket szeptember elején már kibocsátják.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

Távirati tudósítás.

Budapest, augusztus 24.

Amerika 1/2-el magasabb. Kínaiat, vételkedv korlátolt 20 ezer mm. 5 fillérrel olcsóbb.

Az árak 50 kilónként, számítva:

	Déli zárlat	2 órai zárlat
Buza 1911. októberre	11.67—11.68	11.63—11.64
Buza 1912. áprilist	11.84	11.85—11.81
Roze 1911. októberre	9.66	9.67—9.77
Tengeri 1912. májusi	8.23	8.24—8.24
Zab 1911. októberre	8.96—8.97	8.95—8.96

Budapesti értéktőzsde (Táv. jelentés).

Augusztus 24.

Magyar aranyjárdék 4 ⁰ / ₀	111.50
Magyar koronajárdék 4 ⁰ / ₀	91.10
Magyar koronajárdék 3 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	80.35
Magy. földteherm. kötvény 4 ⁰ / ₀	92.25
Horvát-szlavon földteherm. kötvény	94.—
Magyar nyereséjsorsjegy kölcsön	220.—
Tiszszab. és szegedi sorsjegy kölcsön	155.—
Csátrák járdék papírban	92.20
Csátrák járdék ezüstbe	95.90
Csátrák járdék aranyban	116.—
Csátrák koronajárdék 4 ⁰ / ₀	92.10
1880. évi osztrák államsorsjegy	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	19.65
Magyar hitelbank-részvény	848.—
Osztrák hitelintézeti részvény	654.—
Osztr.-magy.-államvasuti részvény	743.—
20 frankos arany (Napoleonkor)	19.04
Német birodalmi márka	117.80
London vista	240 27 ¹ / ₂
Páris vista	95.10
20 márkás arany	23.50

A Temesvári Lloyd-Társulat

terménycsarnokának hivatalos árjegyzése.

Távirati tudósítás.

(Árak 50 kilogrammonként korona értékben.)

1911. augusztus 24.

Buza (szokvány-minőség):

76 kilogrammos	10.85—10.70
77	10.70—10.80
78	10.80—10.90
79	10.90—11.00
80	11.10—11.20

Buza (Temesvári keresk. ár):

75 kilogrammos	10.65—10.70
Roze	8.30—8.35
Arpa	8.00—8.10
Zab	8.25—8.30
Tengeri	8.35—8.40

Kőbányai sertés piac.

Aug. 24.

Augusztus 22. Magyar elsőrendű: Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 159—160 fillér. Fiala közép (páronként 251—320 kilogrammig terjedő súlyban) 162—164 fillér. Közép (páronként 240—280 kgr.) 168—170 fillérig.

Sertéselészám: 1911. évi augusztus hó 21. napján volt készlet 28406 drb. — 1911. augusztus hó 22-én felhajtott 186 drb. — 1911. augusztus 21-én elszállított 121 drb. — 1911. aug. 23. napjára maradt készletben 28471 drb.

A hizott sertésüzlet irányzata: nyugodt.

Felelős szerkesztő:

Belgár Lajos.

A POLLO SZINHÁZ

az Andrassy-téri új Lloyd-palotában.

Urania Magyar Tudományos Színház aradi színpadja

Ma pénteken, 1911. augusztus 25-én:

1. Állatvásár Algírban. Látványos. — 2. Lucy szerelmese. Vigjáték. — 3. A tru adur büntetése. Dráma. — 4. Házasági értesítő. Nevetető. — 5. Perzsiában. Tanulságos utirajz. — 6. Luftig ur repülőkisérletel. Kacagató. — 7. Ninwe királynéja. Szencziós sláger kép. — 8. Lemke kalandja. Vigjáték.

Előadások délután 6 órától.

Helyárak: Páholy ülésenként 1 kor. Zárszék 1 kor. I-ső hely 80 fillér, II-ik hely 60 fill., III-ik hely 40 fill., IV-ik hely 20 fill.

Műsört ingyen kapni a jegyszédőknél.

URANIA

szépművészeti színház.

(Bárá Simonov-ucsa 1. szám, Szabadság-tér mellett.)

Ma pénteken 1911. augusztus 25.

1. Kibékülés. Dráma. — 2. Egy feledékeny ur. Bohózat. — 3. A hábergó tenger. Természetutáni felvétel. — 4. Little Moric és a pillangó. Humoros. — 5. Az őrangyal. Olasz dráma. — 6. Pali két tűz közt. Bohózat. — 7. Van Dik kalandja. Bűvészettörténelmi regény. — 8. Automobilverseny a német császár jelenlétében. Látványosság. — 9. Az edelényi rablógyilkos a csendőrök között. Eredeti felvétel.

Előadások d. n. 6 órától kezdve este 11 óráig.

Helyárak: I. hely 1 kor., II. hely 80 fill., III. hely 60 fillér, IV. hely 40 fillér, V. hely 20 fillér.

Utolsó előadás este 11 óráig.

A hölgyek kéretnek a nézőtérben kalap nélkül megjelenni.

Az előadások tartama 2 óra.

Az előadásra bármikor be lehet menni.

NYILTTÉR.*

Nyilatkozat.

Éppen most kaptam egy jó barátomtól azt a telefonértesítést, hogy Uj-Aradon és Aradon el van terjedve az a hír, hogy én öngyilkosságot követtem volna el. Erre vonatkozólag kijelentem, hogy ez egy rosszakaratu és hazug koholmány, miután nekem sem most, sem a jövőben semmi okom és kedvem nincs és nem is lesz az öngyilkossághoz.

Tisztelettel:

Watz József,

Metropol szálloda Temesvár.

MEGNYILT.

Arad, Szabadság-tér 18.

AZ ÖSSZEZ HAZAI

1935

Erdélyi és Bácskai Iparáru raktár

Zsák és Ponyva

Reich B. Károly Fia és Társa

gyárak készítményei nagyban és kicsinyben is a legnagyobb választékban kapható az

cégnél Andrassy-tér 6. (Verbos-ház.)

Kötélgyártás!

Telefon szám 649.

Pokróc lerakat!

Ezen rovatban minden szó egy-
eseri beiktatásának ára 4 fillér,
vastagabb betűkkel 8 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József 16h-ut 22.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta útján vagy levélbélyegekben. Tudakodásnál a hirdetés száma mindenkor közzendő. Szóbeli megkötésekkel, (a jellegű leveleket kivéve) felvilágosítással szolgál a kiadóhivatal, az esetben, választásdíj ellenében. Az apróhirdetések díja a szavak száma szerint számítódik. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 50 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szavak a közlésben négyzetesül jelennek meg. Az apró hirdetések előre fizetendők. A hirdetés a kiadóhivatal kivánsára díjmentesen meggyorogtat. **HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRÁIG VÉTELEK FEL.**

KÜLÖNFÉLE.

Augusztus 25-én

nyílik meg Aradon a Ferencz-téri polgári fiú-iskola mellett a „Minerva” könyv- és papirkereskedés. Knieszter Imre és Tsa. 3983

Rum compositio

jó házi rum előállítása Vojtek és Weisznál. III-3329

Az iskola salson

tartamára egy német nyelvű gyermeket felcserélnék egy magyar nyelvű gyermekért. Cim a kiadóban. 3980

Aki iskolás

gyermeket óhajt teljes ellátásra, az forduljon a gyorsfutár-vállalathoz, Deák Ferencz-utca 80., Fábrián-utca sarok. 3870

Szülők figyelmébe!

1-2 gyermek elsőrangú ellátásba részesülnek. Tágas, higienikus lakás a Lyceum közelében. Cim e lap kiadóhivatalában. 3920

Aki

iskolás gyermekeket teljes ellátásra elfogad, hirdesse az „Aradi Bevásárlási Utmutató”-ban. Megjelenik e hó végén és szeptember 3-ig a pályaudvaron, valamint az összes iskolák kapui előtt tízezer példányban ingyen lesz szétosztva.

Ha iskolás gyermekét

uri családnál jól kívánja elhelyezni, úgy forduljon a Gyorsfutár vállalathoz, Deák Ferenc-utca 30. 3937

Vidéki diákok

teljes ellátásra felvételnek. Cim: Berkovits Izsák, Árpád tér 3. sz. 3998

Épület és díszműbádogos

munkákat legjutányosabban készít úgy helyben, mint vidéken Diamant Jenő Weitzer- és Kazincz-utca sarkán (Polgári iskolával szemben.) 3681

Tea törmelék

finom, zamatos logolcsóbban Vojtek és Weisznál. III-3329

Iskolakönyvek

tartós bekötését szolid árak mellett vállalja az Aradi Nyomda Részvénytársaság könyvkötészete József főherceg ut 82.

Elegáns

bérrautók

turára, napra, órára Szabadságtér 17. sz. Telefon 816. 2728

Nagymennyiségű maculatura

jutányos áron eladó.

Iskolakönyvek

tartós bekötését szolid árak mellett vállalja az **Aradi Nyomda Részvénytárs.** könyvkötészete József főherceg-ut 22. szám.

Nagymennyiségű

maculatura

jutányos áron eladó.

Uj üzlet! Városi és megyei telefon 855. **Uj üzlet!**

A legelegánsabb női és leányka felöltők szigorúan szabott árak mellett feltűnő olcsón szerezhetők be

György Menyhért és Társa

ujjonnan megnyilt áruházában

Arad, Andrásy-tér 8. A Minorita templom bejáratával szemben.

Kérjük választékunk megtekintését vételkényszer nélkül.

Uj uri szabó-üzlet megnyitás!

Gianotti Nándor

Arad, Deák Ferencz-utca 8.

A legmodernebb igényeknek megfelelő **uriszabó-üzletet nyitottam**, hol midennemű izléses és olcsó ruhák a legrövidebb idő alatt készíttetnek, u. m.: szalon, sport, katonai és díszmagyar ruhák. Szakképzettségem folytán kellemes helyzetben vagyok, hogy a legkényesebb igényeknek megfelelek. Ezen előnyös kiszolgálásra való tekintettel kérem a n. é. közönség szives pártfogását, kiváló tisztelettel **Gianotti Nándor**, polgári és egyenruha szabó. 3675

Ha nem rovatban minden szöveg egy-egy sorra kerül, akkor a hirdetés ára 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Kiadóhivatal: József t. 22. sz.
Kiadóhivatali telefon: 151. sz.
Szerkesztőség: 357. sz.

Apró hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban, vidékről az apró hirdetések posta utalványon küldendők — a szövegben a szöveg elír — vagy levélbélyegekben. Tudakozásnál a hirdetés száma mindenkor kövendő levélből megkeresésnél, (a jellegű leveleket hívve) felvilágosításul szolgál a kiadóhivatal, az esetben, választékosan csatlakozandó. Az apróhirdetések díja a szöveg száma szerint számítható. Minden szó 4 fillér, vastagabb betűkkel 8 fillér. A legkisebb hirdetés 60 fillér. A vastagabb betűkkel kívánt szöveg a kéziratban előhuzással jelölendő. Az apró hirdetések 4-ére fizetendő. A hirdetés a kiadóhivatal kivételére díjlanul megkereskedik. HIRDETÉSEK ESTE FÉL 6 ÓRAIG VÉTELEK FEL.

Ajánlatokhoz,

melyeket valamely jelige alatt küldenek a kiadóhivatalba, ne tessék eredeti okiratokat mellékelni, mert érettség semmiféle felelősséget nem vállalunk. Azokat az ajánlatokat, melyeket az apróhirdetés megjelenésétől számított 4 héten belül elismertjük el nem visz, a kiadóhivatal megsemmisíti.

Zálogházból

váltott arany, ezüst- és gyémánt-árakat vesz és elad Farkas Streicher Arad, Tőkölly-tér 1. 374

LEVELEZÉS.

„Csak röviden“

jeligének levele van a kiadóban. 4081

Női kezek

ápolására legjobb Vojtek és Weisz kézfinomítója. III-8329

Viola.

Ugy látszik baleknek néz engem. Hát tudja meg, hogy nem vagyok az. Indigó. 5061

Egy kísérlet

elegendő hozzá, hogy a „Mimosa“-tej-crém csodás a ezfinomító hatásáról meggyőződjön. Egy tégely ára 1 korona. Egy drb. szappan 70 fillér. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 8621

„Megmentőmnek hálás leszek“

Az írás nem egyezik s a levél hangja sem az. Ertesítsen mi ez? Carmen. 4029

Angol és francia

Illatszerek, pouderek, szappanok, fésűk, hajtűk és hajkefék dus választékban. Hánzu Nestor, Vöröskereszt Drogeria. 8621

ALKALMAZÁST NYER.

Könyvelő

és magyar-német levelező kereskedelmi ismerettel egész napra, esetleg fél napra kerestetik. Ajánlatok írásban Márton Jakab úr-szabó céghez intézendők. 8408

Női szabósághoz

azonnal felvételnek ügyes férfi segéd, alj és derék varróak, magas fizetéssel. Varga Kálmán, Atzél Péter-utca 2. 3917

Egy varrógépmechanikus azonnal felvételnek Singer és Társá-nál, Nádasdy-palota. 3982

Könyvvezető 8979

kerestetik helybéli fűszerüzletbe. Ajánlatok a kiadóhivatalba kéretnek „Másodikkönyvvezető“ jeligére.

Ügyes hivatalnoknőt,

ki a főpénztárt is kezeli, keres mielőbbi belépésre Nagy Farkas, Arad. 4007

Fűszer és vas szakmában

jártas fiatal ügyes segédet keresek sz-ptember 1-re belépésre. Gyors elintézés végett ajánlom a személyes bemutatkozást, esetleg fényképes ajánlatot. Klein Adolf Battonya, telefon szám 16. 4027

Irodista,

csakis hosszabb kereskedelmi irodai praxissal, magyar és német levelező állandó foglalkozásra felvétetik. Részletes ajánlatot „Kereskedelmi“ jeligével a kiadóba kérénk. 4026

Nagyobb vidéki gőzmalom

alkalmaz fizetéssel azonnali belépésre kereskedelmi végzett fiatal embert irodai gyakornoknak. Ajánlatokat „Gőzmalom“ jelige alatt e lap kiadóhivatalához. 4029

ALKALMAZÁST KERES.

Fiatal nő,

kis családú gazdasz, aki kisebb gazdaság vezetésére önállóan is képes, október 1-én leendő belépéssel állandó alkalmazást keres. Cim: a kiadóban. 4024

KIADÓ LAKÁS.

4 szoba,

elő- és fürdőszobából és minden hozzátartozóból álló lakás Batthyányi-u. 33/a. sz. alatt november 1-től kiadó. Bővebbet a házmesternél. 8785

2 szoba-

és fürdőszobából álló utcai garcon lakás a Faragó-házban Széchenyi-u. 7. sz. földszint, november 1-től kiadó. Bővebbet az Aradi első takaréknál. 7858

Teleky-utca 20. sz.

elegáns 4 szobás földszinti lakás fürdőszobával, villanyvilágítással, november 1-re kiadó. Bővebbet: Zeiner Ignátnál, Teleky-utca 22. szám. 8801

2 pincehelyiség

műhelynek vagy raktárnak azonnal kiadó, az utcára két bejárat van Hasszinger-u. 5. 3968

Elegánsan berendezett,

külföldbejárati butorozott szoba, szeptember hó 1-re kiadó. Rákóczi-utca 4. 3950

2 szobás lakás

Fácán-utca 8a. sz. alatt vízvezetékkel, szeptember 1-re kiadó. Bővebbet Angyal-utca 25a. sz. 4001

Laendler-féle 4023

bérbházakban, Boros Béni-téren, I. emeleti 4 szobás lakás, fürdőszoba és egyéb mellékhelyiségekkel esetleg már f. é. október 1-től, 1 bolti helyiség november 1-től és egy bolti helyiség 1912. február 1-től kiadó. Értekezhetni a fűrésztelepen.

Andrássy-téren

csinosan butorozott szoba azonnal kiadó. Cim: Andrássy-tér 22. sz., földszint ajtó 10. sz. 4083

VÉTEL ÉS ELADÁS.

10 koronától kezdve

férfi fűző, boks cipő kapható Aradi Cipészek Termelő Szövetkezeténél Szabadság-tér 15. Bizomány raktárak Csermón és Piskin. 8451

Csinosan berendezett

fűszer- és terményüzlet, hol ital-kimérés is van, állásbamenés folytán azonnal átadó. Demeter-utca 107. alatt. Értekezés délben.

Ha hull a haja,

használjon magyar haj-perelint, Vojtek és Weisz-tól. III-8329

Karácsonyról

visszamaradt legdivatosabb doboz levélpapírok teljesen ép dobozokban 25% engedménnyel lesznek kiárulva Inguusz I. és Fia könyv és papirkereskedésében Andrássy-tér 16. Maurer-féle kilométer autómobil- és kerékpár térkép ára 60 fillér. 555

Homokfutó kocsit

keresek megvételre. Ajánlatokat „Könnyű kocsit“ címen a kiadóhivatalba kérek.

Női írók,

hajtűk, legújabb, legdivatosabb mintákban Vojtek és Weisz-nál. III-8329

Iskolakönyvek

a legújabb kiadásban, a tantestületek által előírt író és rajzszerek, valamint az összes iskolai cikkek előnyösen szerezhetők be Pichler Sándor könyv-, papir- és írószerekkereskedésében Arad, Szabadság-tér 1. sz. Telefon 808. 2551

Jég

métermázsánként 1 kor. 10 fillérért kapható naponta reggel 7 óráig a Zrínyi-utcai jégveremben. 8998

Egy üzleti berendezés

olcsó árban eladó. Sütő Józsefnél, Forray utca. Ugyanott kiselezett porcellán kapható, kilónként 20 kr.-ért. 4019

Mosó delain blousok

1-45 árban minden színben és nagyságban kaphatók Hoffmann Sándor cégnél. Arad, színház épület. Vidéki rendelésnél szín és bőség megjelölése elegendő, meg nem felelés esetén kicserélteik. Ügyes kirakat rendező segéd ajánlatát kérem. 1941

Vadászlegyvert

vásárolnék, modern, jó szerkezetűt. Ajánlatot „Fegyver“ címen a kiadóhivatalba kérek.

Olcsó bevásárlás!

Ha olcsó és jó szitát akar venni, akkor keresse fel Mandl Károly szita és rosta készítő Vörösmarty-utca 3. (Színházzal szemben.) 3723

A világhírű amerikai

„Vera“ cipők Aradon egyedül Buchsbaum és Társa cégnél szerezhetők be, kinek sikerült az egyedárusítást urak, hölgyek és gyermekek részére megszerezni. 1921

Pincehelyiség

raktárnak vagy borpincének szeptember elsejétől bérbeadó. Bővebbet Katalin fürdőben. 4080

Poloskák

és azok petéinek biztos kiirtására Radical poloskairtó folyadékot használjon. Egy üveg 60 fill. Hánzu Nestor Vöröskereszt Drogeria. 8621

ÜZLETEK.

Egy igen élénk

forgalmu vendéglő üzlet családi körülmények miatt átadó. Bővebbet szíveségből Farkas Ábrahám pálinka üzletében. 4000

INGATLAN.

Szőlő 3981

nagyon szép terméssel, jutányosan eladó. Bővebbet Kossuth utca 54.

Telek

308 négyzetöl a rajta levő épületekkel eladó. Bővebbet Kossuth-utca 54. 8981

Magyar-utca 8977

volt Gál. most Tóth-féle 2-8. számú ház szabad kézből eladó.

Kerékpáros

Gyorsfutár Vállalat ::

Telefon 848.

Iroda: Deák Ferenc-utca 30. szám. (Fábián-u'cai oldalon.) 8448

Csillárok, Villamos felszerelések legolcsóbban

Diamant-nál

Atzél Péter-utca 2. (11. udvarban)